

D17
34-1

Κ. ΤΟΠΧΑΡΑ

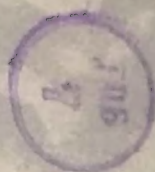
ΒΙΒΛΙΟ
ΤΙΣ ΕΛΙΝΙΚΙΣ ΓΛΩΣΑΣ

ΓΡΑΜΑΤΙΚΙ
ΚΕ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΟΤΟ

Ροστοφ-Ντον
ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ“
1933

11. 11. 11

11. 11. 11

11. 11. 11

Κ. ΤΟΠΧΑΡΑ.

D 17
34-1

ΒΙΒΛΙΟ
ΤΙΣ ΕΛΙΝΙΚΙΣ ΓΛΩΣΑΣ
ΓΡΑΜΑΤΙΚΙ ΚΕ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΣΚΟΛΙΟ

ΠΡΟΤΟ ΜΕΡΟΣ

1-ος κε 2-ος ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Κατα το επικιρομενο αντιστιχο σταθεροπιμενο ροσιχο

Επικιροθηκε απο διεφθιντι το Β. Κ ΚραιΟΝΟ

Γ.Π.Β. в Лѣтѣ

Ц. 1933 г.

Акт №

822

146

ΡΟΣΤΟΦ-ΝΤΟΝ
ΕΚΔΟΤΙΚΟ «ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ»
1933

§ 1. Πρόταξι.

Γύμνασμα 1. Διαβάστε τί γραφι για το παιδι, τί για το κορίτσι κε τί για τι μιτέρα. Αντιγράψτε αφοτο που λέει για τι μιτέρα.

Το κορίτσι γραφι.

Το παιδί διαβάξι.

Υ μιτέρα ράβι

Γύμνασμα 2. Στην αρχι αντιγράψτε όσα γραφι για τα πυλια κε ίστερα όσα γραφι για τα ζόα.

Ι φονες τον πυλιον κε τον ζόον

Ι όρνιθα κακανίξι. Το άλογο χρεμετίξι. Ο σκύλος γαβγίξι. Ι κορόνα κράξι. Ι γάτα miaυλίξι. Το αιδόνι κελαδι. Ι αγελάδα μυγκρίξι. Το πρόβατο θελάξι.

Γύμνασμα 3. Σκεφτίτε για την αλεπου και πέστε την σκέψι-σας με λέκσες. Γράψτε τι σκέψι-σας. Αρχίστε με μεγάλο γράμα και στο τέλος βάλτε τελία. Πέστε και άλι κάπια σκέψι για την αλεπου. Γράψτε και τι δέφτερι αφτι σκέψι.

Γύμνασμα 4. Διαβάστε τί γράφι για το χαψι, το σκυλίκι, την κορόνα, τον ποντικο, το φίδι, τον ζίζικα, το περιστέρι.

Πός απο ένα μέρος πάνε σε άλλο.

Το χαψι κολιμπα. Το σκυλίκι έρπι. Η κορόνα πετα. Ο ποντικός τρέχι. Το φίδι έρπι. Ο ζίζικας πιδά. Το περιστέρι πετα.

Κσεχοριςτι κσετελιομένι σκέψι, πυ εκφρά-
ζετε με λέκσες, ονομάζετε πρότασι.

Γύμνασμα 5. Αντιγράψτε τα παρακάτω και εκι, όπου ίνε ι τελίες, βάλτε τις λέκσες πυ χριάζουντε για να σχημα-
τιστι πρότασι. Στο τέλος τις πρότασις βάλτε τελία.

Τί κάνουμε.

Με τι βελόνι ράθυμε	Με το πριόνι . . .
Με το ακσινάρι . . .	Με το μαχέρι . . .
Με την πένα . . .	Με το χυλιάρι . .
Με τι σκύπα . . .	Με τι θύρτζα . . .
Με το αλέτρι . . .	Με το ποτιστίρι . . .

(σκίζουμε, οργόνουμε, τρώγουμε, σκυπίζουμε, καθα-
ρίζουμε, κόθυμε, γράφουμε, ποτίζουμε.)

Γύμνασμα 6. α) Διαβάστε όλες τις πρότασες, που λένε για το χινόπορο και έστερα όλες τις πρότασες, που λένε για το χιμόνα. Βρέστε και διαβάστε τις πρότασες που λένε για το βορια, έστερα την πρόταση που λέγει για τι βροχι, τους κάμπους, την πάχνη, τι γι, τι ζάνκα, το ποτάμι και το αιδόνι.

β) Αντιγράψτε την πρόταση που λέγει για το βορια, την πάχνη, τι γι, τι ζάνκα.

Χινόπορο

Γιμνι ι κάμπι

Ιγρι ι γι.

Ι βροχι πέφτι.

Το αιδόνι φέβγι.

Χιμόνας

Ι ζάνκα τρίξι.

Το ποτάμι ριοπα.

Ι πάχνη λάμπι.

Ο βοριας περνα.

Γύμνασμα 7. Αντιγράψτε τις πρότασες με τη σειρά τον ικόνο.

Ο πατέρας διαβάει εφημερίδα

Η μητέρα καθαρίζει τα πατώματα

Η Νίνα μανι χρια αφο χιόνι.

Γύμνασμα 8. Αντιγράψτε τα παρακάτω κε στο μέ-
ρος τον τριον τελιον θάλτε τις χριαζόμενες λέκσεσ. Στο
τέλοσ τις πρότασισ θάλτε τελία.

Με τι κάνουνε τις διάφορεσ δουλιεσ.

Τα σανίδια πριονίζυνε με το πριόνι. Τα ρύχα
καθαρίζυνε με τι... Το ψομι κόβυνε με το...
Τιν αβλι σκυπίζυνε με τι... Τα κσίλα σκίζυνε
με το... Τι σύπα τρώγυνε με το... Τι γι ορ-
γόνυνε με το...

(αλέτρι, σκύπα, χυλιάρι, ακσινάρι, μαχέρι, θύρτζα).

Γύμνασμα 9. Διαβάστε το δύνιμα. Ιστερά απο κάθε
πρότασι κάντε μια μικρι πάψι. Απο το δύνιμα αντιγράψτε
τισ πρότασεσ με τιν ακόλυθι σιρα: πρώτα τισ πρότασεσ πυ
έχυνε διο λέκσεσ, ίστερα εκίνεσ, πυ έχυνε τρισ λέκσεσ, κα-
τόπιν όσεσ έχυνε τέσερισ, αργότερα εκίνεσ πυ έχυνε πέντε
κε τελεφτέα όσεσ έχυνε έκσι λέκσεσ.

Χιμόνασ.

Τόρα ο ίλιος λίγο ζεστένι. Πάγοσε το πο-
τάμι. Παντυ ασπρίζι χιόνι. Κρέμυντε κρυσταλίδεσ.
Ολι φορέσανε ζεστα φορέματα. Φιςα κρίοσ αγέ-
ρασ. Χτεσ όλι μέρα χιόνιζε ακατάπαφτα. Πολα
πεδια κάνανε άνθρωπο απο χιόνι.

Γύμνασμα 10. Αντιγράψτε πρώτα τις πρότασες, που λένε για το χιμόνα και κατόπιν τις πρότασες, που λένε για το καλοκέρι.

Ο ήμιος κεί δινάτα Τα ωεδία ωοτίζυνε
τον υίωο Φύα ωαγερὸς αχέρας. Τα ωοτά-
μια σμειωαστίμανε αωο ωάχο Έτον υά-
μωο μαζέβυνε τα σπαρτα. Αωο το δρόμο
ωερνύνε ωογα αμάμια φορτομένα Όλο
ωογα ωετα με κεραδί ο κωριδάγος Πί-
χαμε στο δάσος να μαζέωσυνε μαριτά-
ρια. Το χιόνι σμείωασε τι γι.

Γύμνασμα 11. Αντιγράψτε πρώτα τις πρότασες που λένε για το εργοστάσιο και έστερα τις πρότασες που λένε για το κολχοζ.

Στο κολχοζ φέρανε τράχτορ. Ι εργάτες στέ-
κυντε κοντα στα τεζιάκια. Προι πολι φόνακσε ι
σιρίνα. Στον κολχόζικο κάμπο δεν ίνε σίνωρα.
Ένωρις τιν άνικσι άρχισε ι σπορα. Στο εργοστάσιο
κάνυνε μιχανες. Στο κολχοζ τα χόματα ίνε κίνα.
Πρόθιμα όλι θγίκανε να οργόσουνε τα χοράφια.

Το τσεχ τυ χιτιρίυ βραδέφτικε για τι μαχιτικι
δυλια.

Γίμνασμα 12. Διαβάστε το παρακάτω δύνγμα. Ιστε-
ρα απο κάθε πρότασι κάντε πάψι. Αντιγράψτε τις πρό-
τασες πυ λένε για το χιόνι, το φίλακα, τα γένια τυ
φίλακα.

Χιμονιάτικι νίχτα.

Σκοτινι νίχτα. Σίνεφα πολα στον υρανο. Ασπρο
χιόνι τριγίρο παντυ. Βονκα ο βοριας στι χιμονιά-
τικι νίχτα. Κριόνι ο φίλακας. Ο αγέρας μανιομέ-
νος φισα ολόγιά-τυ. Απο τιν παγονια ασπρίσανε
τα γένια τυ φίλακα.

Γίμνασμα 13. Σχιρατίστε δύνγμα ο «Νίκος χάθηκε
στο δάσος», πρώτα προφορικα κε κατόπιν γραφτα. Κάθε
πρότασι αρχίστε με τις δομένες εδο λέκσες. Στο τέλος
κάθε πρότασις βάλτε τελία.

Μια φορα ο Νίκος... Εχασε... Πολιν κερο...
Αρχισε... Ακουσε τις φονες... Επλίσιασε στο μέρος...
Τον οδίγισε...

Γίμνασμα 14. Στα παρακάτω διο διγμιατάκια ι πρό-
τασες ίνε ανακατομένες. Αντιγράψτε τις πρότασες αφτες
τιωτοτρόπος όστε να αποτελέσουνε σινεχι λόγο.

1.

Ιστερα τον εδρέκσανε με το νερο.
Κατρακιλύσανε απο το λοφίσκο.
Ι Ελένι κε ι Σοφία κάνανε λοφίσκο.

2.

Απο τότε φοβύμε τις γίδες.
Μόλις πρόκανα να φίγο.
Μια φορα όρμισε πάνο-μυ μια γίδα.

Γίμνασμα 15. Διαβάστε τις ακόλύθες τρις πρότα-
σεις. Σε πια λέκσι χαμιλόνετε ι φονι: στην πρότι πρότασι;
στι δέφτερι; στην τρίτι;

■ Αντιγράψτε κε τις τρις αρτες πρότασεις κε στην καθεμια
υπογραμίστε τι λέκσι, στην οπία χαμιλόνετε ι φονι.

Ίμαμα δγγέβι στι φάωριυα ιφάντρα
Ίμαμα δγγέβι στι φάωριυα.
Ίμαμα δγγέβι.

Γίμνασμα 16. Οπός κε το προιγόμενο.

Ορχόνυμε τι γι με το τράχτορο
Ορχόνυμε τι γι.
Ορχόνυμε.

Γύμνασμα 17. Αντιγράψτε τις ακόλουθες πρότασεις
κε στην καθεμία απο αφτες υπογραμίστε τι λέξεις κοντα στην
οπία χαμιλόνουμε τι φωνι, όταν διαβάζουμε.

Το αεροπλάνο θοριβι. Το αεροπλάνο θοριβι
πσιλα. Το αεροπλάνο θοριβι πσιλα στον υρανο.

Ο Κόστας αρόστισε. Ο Κόστας αρόστισε χτες.
Ο Κόστας αρόστισε χτες τι νίχτα.

Γύμνασμα 18. Οπος κε το προιγόμενο.

Τα πεδια πάνε. Τα πεδια πάνε στο σχολιο.
Τα πεδια πάνε στο σχολιο να μάθουνε.

Το ποτάμι πάγοσε. Το ποτάμι πάγοσε χτες.
Το ποτάμι πάγοσε χτες τι νίχτα.

Το τρένο σταμάτισε. Το τρένο σταμάτισε μα-
κρια. Το τρένο σταμάτισε μακρια απο το σταθμο.

Στο τέλος τις πρότασις ι φωνι χαμιλόνετε κε
γίνετε πάπσι. Αφτο στι γραφι ριμιόνουμε με την
τελία.

§ 2 Ι ένοσι τον λέκξεον στην πρότασι.

Γύμνασμα 19. Ενόστε τις λέκxes όπος ενόνουμε τις
λέκxes τυ πρώτου παραδείγματος.

Μαχιτικο εργοστάσιο. Μαχιτικια... Μαχιτικος...
(δυλια, εργάτις, εργοστάσιο).

Κολχόζικος... Κολχόζικι... Κολχόζικο...
(καπνος, γι, κλυπ).

Δικός-ρας... Δικί-ρας... Δικό-ρας...
(σκολιο, κίπος, παράδοσι).

Κινος... Κινι... Κινο...
(δυλία, κόπος, έργο).

Γίμνασμα 20. Ενόστε σοστα τι μια λέξι με την
άλι για να θγι πρότασι.

Νά πός: Το εργοστάσιο δυλέθι.

Τα εργοστάσια... Ι κολχόζνικι... Ο χτίστις...
(οργόνυν, χτίζι, δυλέθυνε).

Εγο... Εσι... Εκίνος... Εμισ... Εσις... Εκίνι...
(διαθάζουμε, διαθάζυνε, διαθάζετε, διαθάζις, δια-
θάζο, διαθάζι).

Ι πιονέρκα... Το οχτόθρόπυλο... Ι κορσομόλι...
(βοιθύσε, βοιθύσανε).

Γίμνασμα 21. Ενόστε τις λέξεις τι μια με την άλι
όπος απετι ι ένια. Κιτάκστε, πως αλάζυνε ι κατάλικες τον
λέκσειον.

Νά πός: Ιρυνα στο εργοστάσιο.

Ιρυνα στο.. Ι μιχανές τυ... (εργοστάσιυ)

Ετιμαζόμαστε στα... Αγαπο το... (μάθιμα)

Τρέχι ο... Πλίσιασα στον... (ποταμος)

Φέρανε... Ι ακσία τον... (μιχανι).
Ερχετε ο... Τα βιβλία τυ... (πατερας)

Γύμνασμα 22. Αντιγράψτε τα παρακάτω και στη θέ-
σι τον τελιον βάλτε λέξεις στην πρότασι ανάλογα με τις
ερότισες. Στην αντιγραφι παραλίψτε τις ερότισες.

Χιμόνας.

Ο δρόμος σκεπάζτηκε απο... (απο τί;)
Ολι φορέςανε ζεστα... (με τί;)
Ι εργάτες έρχοντε... (με τί;)
Ι μαμα δίνι χόρτα στιν... ξε (πιαν;)
Ο ποταμος σκεπάζτηκε απο... (απο τί)
(χιόνι, ρύχα, αφτοκίνιτο, αγελάδα, πάγο).

Γύμνασμα 23. Αντιγράψτε τα παρακάτω και τις
λέξεις που ίνε στην παρένθεσι αλάξτε όπος χρειάζετε.

Ο μαχιτις.

Ο Αλκισ δίλωσε ότι γίνετε... (μαχιτις)
Ο Αλκισ εχτελι τα χρέι τυ... (μαχιτις)
Ι μιχανι τυ... (ανκισ) πάντοτε λάμπι
Ο Αλκισ κσέρι τιν ακσία τις... (μιχανι)
Ι εργάτες κάνυνε άμιλα με τον... (Αλκισ)

§ 3. Μεγάλο (κεφαλέο) γράμμα στα ονόματα.

Γύμνασμα 24. Τις λέξεις που ίνε γραμένες κάτω
απο τα πορτρέτα αντιγράψτε στα τετράδιά- σας. Με τέ
γράμμα πρέπει νη γράψετε το όνομά- σας, το όνομα τυ πα-
τέρα κε το επίθετό- σας;

Βλατίμιρ Ιλιτζ
Λένιν.

Ιοσιφ Βισαριόνοβιτζ
Στάλιν.

Γύμνασμα 25. Συμπληρώστε τις παρακάτω πρότασες.
Στι θέσι τον τελιον βάλτε όνομα, πατρώνιμο κε επίθετο
όπος κάνουμε στο πρότο παράδιγμα.

Ο πατέρας-μυ ονομάζετε Γιόργος Χαραλάμπυ
Χτενας. Ι μιτέρα-μυ ονομάζετε... Ο πάπος-μυ
ονομάζετε... Ι γιαγιά-μυ ονομάζετε... Ο αδελφός-
μυ ονομάζετε... Ι αδελφί-μυ ονομάζετε...

Το όνομα, το πατρωνιμικο κε το επίθετο
γράφοντε με μεγάλα γράματα.

Γίμνασμα 26. Γράψτε πρώτα τα ονόματα των
αγοριον κε κατόπιν τα ονόματα των κοριτσιον. Αν κάποιο
μεγάλο (κεφαλέο) γράμα δεν θα βγι καλά, κσαναγράψτε το
κάμποσες φορές.

Νίσα, ΝΝΝ, Άνα, Α, Α, Α.

Μαρία, Αρείος, Εόνια, Οηχα, Δίμος.

Ερήνι, Ξίνα, Ξίας, Νίνα, Νΐι.

Κόστας, Ίρίνι, Λάφο, Λοι, Πέτρος.

Χάρις, Χ, Χ, Χ, Φότις, Φ, Φ, Φ.

Τάιις, Δόρα, Βάμα, Νίιος

Βερα, Ερωίδα, Δεωο, Πάβρος, Χίμ

Σόγος, Ειέχα, Αδινα, Φανι, Εάρα,

Ειαδισ, Μίχτος, Γιόργος.

Γόγος, Στέλα, Αθινα, Φανι, Σάρα,
Στάθις, Μίλτος, Γιόργος.

Γίμνασμα 27. Συμπληρώστε τα ακόλυθο με ονόματα
κε επίθετα.

Σήμερα επιστατώνε ο Νίκος Καπνας κε ο...
Καθαρα ίνε τα τετράδια τυ Πέτρυ, τυ Αλκι, τις
Δέσπος, τις Ζίνας κε τις... Σήμερα αργίσανε στο
μάθιμα ο Βάσος Ζαρυδας κε ο... Αθριο θα επι-
στατίζυνε ι Νίκι Τσίνκυ κε ο... Εκλέκσαμε στι σανι-
ταριχι επιτροπι τον Πάβλο Κσανθόπυλο κε τιν...
Τον τελεφτέο αριθμο τις εφημερίδας τυ τίχυ θγά-
λανε ο Γιόργος Χτενας, ι Βέρα Τσυχνικα κε ο...

Γύμνασμα 28. Γράψτε πρώτα τα ονόματα τον πο-
λιτιον, ίστερα τον χοριον, κατόπιν τον ποταμον.

Ι πολιτία Μόσχα, το χοριο Βίτιζοφ, το πο-
τάμι Βόλγας, ι πολιτία Βατυρ, ο ποταμος Κυ-
παν, ι πολιτία Λενινκρατ, το χοριο Τάκδα, ο
ποταμος Δνίπερος, ι πολιτία Ροστοφ, το χοριο
Γόρκι, ο ποταμος Δον, ι πολιτια Νοβοροσισκ, ι
πολιτία Τυαπσε, το χοριο Αχαλσιον, ι πολιτία
Τιφλίδα, ο ποταμος Κίρος, ι πολιτία Συχυρ, το
χοριο Τσεπελ, ι πολιτία Καλίνιν.

Ι ονομασίες τον πολιτιον, τον χοριον κε
τον ποταμον γράφοντε με μεγάλο γράμα.

Γύμνασμα 29. Γράψτε πρώτα τις ονομασίες τον
κολχοζιον κε έπιτα τις ονομασίες τον εργοστασίον.

Το εργοστάσιο «Ισκρα», το κολχοζ «Κόκινι
Σιμέα», το κολχοζ «Εμπρος», το εργοστάσιο «Σερπ
ι μόλοτ», το κολχοζ «Ριζοσπάστis», το εργοστά-
σιο «Δινάμο», το κολχοζ «Υτάρνικος».

Γύμνασμα 30. Αντιγράψτε τα παρακάτω κε βάλτε
στι θέσι τον τελιον ονομασίες.

Ζύμε στην πολιτία (στο χοριο)...

Απο μας περνα το ποτάμι...

Οχι μακρια απο μας ίνε ι πολιτία...
το χοριο...

Γύμνασμα 31. Γράψτε πρότα τα ονόματα τον
αγελάδων κε κατόπιν τον σκίλιον.

Αράπισ, Περιστερά, Μύργος, Πιστος, Συμαδία,
Λαμπροφόρα, Μετακσία, Φλόρα, Γαλαφόρα, Κυν-
τόρα, Θαλασία, Φίλακς, Ασλαν.

Ι οναμασίες τον ζόον επίσης γράφοντε
με κεφαλέο γράμα.

§ 4. Ι ριλαβι κε ι μεταφορα τον λέκξεον.

Κυ-κυ! Κα-κα-κα! Κυ-κυ-ρι-κυ! Κρα!

Γύμνασμα 32. Πός θα φονάξετε στο δάσος τι
μαμα, όταν αψι ίνε μακρια απο σας; Τα κοράτια τις
λέκσις μετρίστε με το χέρι. Πός θα φονάξετε τον Γιάνι;
Τα κοράτια τις λέκσις μετρίστε με το χέρι. Κε τον Κόστα;
Τιν Ελι; Τον Πέτρο; Τα κοράτια τις λέκσις μετρίστε με
το χέρι. Κε πός θα φονάξετε τιν Ιρίνι; Τιν Αθινα;

Γύμνασμα 33. Τις λέξεις: μαμα Ελι, Ζάφο, Βάλια, Νίκος, Δίμος, Τάκις, Μαρίκα. Θανά-
ξις, Κοστιάκις, Ελένι, Ανθινα, αντιγράψτε. Στην
αντιγραφή όμως χωρίστε τις λέξεις αυτές σε σιλαβες με
γραμες.

Νά πος: Μα - μα, Ε - λι, Α - θι - να.

Ι λέξεις αποτελούντε απο κομάτια, τις ξιλαβες.

Γύμνασμα 34. Ενώστε τις σιλαβες με κινάκστε πίες λέκςες τωτοτρόπος σχηματίζοντε. Γράψτε τις λέκςες αφτες. Χορίστε τις λέκςες με γραμες σε σιλαβες.

$$\begin{array}{l} B\lambda\alpha \\ B\alpha \\ T\alpha \end{array} \rightarrow \zeta\sigma\zeta$$

μα χ_i τis
θi

$$\begin{array}{l} \Theta_{\alpha} \\ \Pi_{\alpha} \\ \mathbf{K}_{\zeta\epsilon} \end{array} \begin{array}{l} \diagdown \\ \cdots \\ \diagup \end{array} \nu\sigma$$

Γύμνασμα 35. Βρέστε ονόματα τον οποίον η τελευτέα σιλαβή να ίνε—κα,—δα,—κις,—κος. Βρέστε ονόματα τον οποίον η πρώτη σιλαβή να ίνε Πε-, Νι-, Πα-, Κο.

2. Γραμματική καὶ ὀρθογραφία — Κ. ΤΟΠΧΑΡΑ

Γύμνασμα 36. Συμπληρώστε τις ονομασίες τον πυλίων.
Τις σιλαβες χορίστε με γραμι.

Πυλια.

Πα - . . .		χε - λι - δό - τι - νος
Χι - . . .		όρ - νι - ρι - στέ - ρι
Κο - . . .		γε - ρά - κος

(Κύκος, χελιδόνι, πετινος, πάπια, περιστέρι, όρνι-
θα, χίνα, γεράκι, κότα).

Γύμνασμα 37. Στι θέσι τον τελιον θάλτε την χρια-
ζόμενι σιλαβι. Τις σιλαβες χορίστε με γραμι.

δα - . . - λος	κολ - χοζ - . . - κος
μι - χα - . . - κος	ο ρο - . . - γας
τρα - χτο - . . - στας	δυ - . . . - φτις
ερ - - τισ	ρα - . . .
χο - - κος	. . . πυ - τσας

(χορικός, εργάτις, ράφτις, παπυτσας, δυλεφτις,
τραχτορίστας, μηχανικός, ορολογας, δάσκαλος, κολ-
χόζνικος).

Γύμνασμα 38. Διαβάστε το πυρατάκι «Το τραγούδι
τον Οχτοβρόπυλον» σιλαβι προς σιλαβι.

Κάθε σιλαβι πέστε κσεχοριστα. Αντιγράψτε όλες τις
λέκσες πυ έχυνε μια σιλαβι, κατόπιν όλες τις λέκσες πυ
έχυνε διο σιλαβες κε ίστερα όσες έχυνε τρις σιλαβες.

Το τραγύδι τον Οχτοβρόπυλον.

Εν, δίο, τρία.

Εμπρος πεδία.

στον κόσμο όλο

φεδρι εις μόνο

Εν, δίο τρία

τυ Οχτόβρι πεδία.

Γίμνασμα 39. Αντιγράψτε κάμποσα ονόματα με τέ-
τια σιρα: πρότα όσα έχυne διο σιλαβες, ίστερα όσα έχυne
τρεις κε κατόπιν όσα έχυne τέσερις.

Γίμνασμα 40. Αντιγράψτε κε χορίστε τις λέκσες
σε σιλαβες με μια γραμι.

Βουν τα μοτόρια.

κροτυν τα σφιρια

στι φάπρικα μέσα

θοριβυν τα λυρια.

Τραγύδι άλο

απο αφτο πιο λαμπρο

δεν θρίσκετε πάνο

στον κόσμο αφτο.

Αν ι λέκσι δεν χορι στι σιρα πυ γράφυμε,
τότε μια ί κε περισότερες σιλαβες τις λέκσις
αφτις μεταφέρυμε στιν άλι σιρα.

Γύμνασμα 41. Αντιγράψτε τα παρακάτω. Δίξτε
όρος μέ γραφες πός μπορι να μεταφερθι ι λέκσι απο τι
μια σιρα στιν άλι.

Ν ά π ό ς: Σι - τάρι. Σιτά - ρι. Σιτάρι.

Σιτάρι. Χορικός. Κομμουνιστις. Πιονέρος. Οχτοβρόπουλο.
Αλέτρι. Τράχτορο. Εργοστάσιο. Εργάτις. Φάπρικα. Κομ-
σορόλος. Ράδιο. Κινιρατόγραφος. Μαχιτις. Δρεπάνι. Κρι-
θάρι. Αλόγι. Λιχμιτίρι.

§ 5. Ο τόνος στι σιλαβι.

Γύμνασμα 42. Αντιγράψτε τα παρακάτω κε κατόπι
διαβάστε - τα. Ιπςόστε τι φονί-σας στι σιλαβι πυ έχι το
σιμάδι (').

1. φιτό, χαρά, αβλί, κυτί, κλαδί.
2. πιγάδι, καλίθα, κίπος, δέντρο, τραπέζι.
3. πρόβατο, άλογο, κάθιζμα, παράθιρο,
θάλασα.

Δίχνουμε τι σιλαβι πυ θα τονίζουμε με τον τόνο (')
Ι λέκσες τονίζοντε σε μια απτις τρις
τελεφτέες σιλαβες.

Γύμνασμα 43. Αντιγράψτε απο τις ακόλυθες λέ-
κσες μονάχα εκίνες στις οπίες δεν θάλουμε το σιμάδι το
τόνο.

Μαχιτις, πιονέρος, φος, μιχανι, τράχτορ, κολ-
χοζ, εργάτις, σίντροφος, τραπέζι, πετινος, κε,
τετράδιο, αχ, σοβχοζ, κομμουνιστις, οχτοβρόπουλο,
μαθιτις, μαχιτις.

Στις μονοσίλαβες λέξεις δεν βάλουμε τόνο.
Στις άλλες λέξεις βάλουμε το σιμάδι τυ τονίζου
μονάχα σε κίνες πυ τονίζυντε στι δέφτερι
κε στιν τρίτι σιλαβι απο το τέλος.

Ι λέξεις Ο, Ι, ΤΟ.

Γύμνασμα 44. Αντιγράψτε απο το παρακάτω δείγμα
όλες τις λέξεις Ο, Ι, ΤΟ, ΤΙΣ ΤΥΣ με τις λέξεις πυ
συνοδεύουνε.

Στο κολχόζι.

Σήμερα δεν ίχαμε μάθημα. Πίγα με τι μιτέρα-
μου στο κολχόζι. Εκι ίρθαν κε ι σίντροφί-μου με τις
μανάδες. Ίταν εκι ο Κόστις, ι Ανάστα, ο Νίκος κε ι
Ελένι. Ολι τι μέρα πέζαρε στιν αβλι τυ κολχοζιου.
Το μεσιμέρι γιομάτισα με τυς σιντρόφους-μου. Ί μα-
γίρισα ι Σοφία μας έδωσε το φαγι.

Γύμνασμα 45. Αντιγράψτε τις ακόλουθες λέξεις κε
βάλτε μπροστά-τους μια απο τις λεκσύλες Ο, Ι, ΤΟ (εκίνι
πυ περιάζι).

. . Σκολιο, . . δάσκαλος, . . άμιλα, . . τράχτορο,
. . μηχανι, . . ποτάμι, . . μαχιτις, . . σοσιαλιζμος,
. . εργάτις, . . κολχόζι, . . πιονέρος, . . οχτοβρό-
πουλο.

Γύμνασμα 46. Πός θα πόμε τις παρακάτω λέξεις,
αν αφτος για τον οποίο μιλούμε ίνε γινέκα;

Ο δούλεφτις, ο χορικός, ο πρότος, ο μαθητις,
ο δάσκαλος, ο σίντροφος, ο δινατος, ο φρόνιμος.

Γύμνασμα 47. Πός θα πόρε τις παρακάτω λέξεις,
αν αφτος για τον σπίο μιλόμε ίνε άντρας;

Ι δέφτερι, ι μαθίτρια, ι εργατικι, ι κολ-
χοζίτισα, ι εργάτρια, ι προσεχτικι.

Γύμνασμα 48. Πός θα πόρε τις παρακάτω λέξεις,
αν αφτος για τον σπίο μιλόμε ίνε άντρας κε όχι πεδι;

Το ζοιρο, το φρόνιμο, το εργατικο, το
έμορφο, το ταχτικο, το καθαρο, το προ-
σεχτικο.

Τις λεκσύλες, Ο, Ι, ΤΟ γράφουμε χο-
ριστα απο τις λέξεις.

§ 7. Φτόνκος

Γύμνασμα 49. Χορίστε σε σιλαβες τίς ακόλυθες
λέξεις:

Ανα, Ιρα, Ελι, αφτι, Οлга, υρα.

Πάρτε απο αφτες τις λέξεις κε γράψτε κσεχωριστα
μονάχα τις πρώτες σιλαβες. Διαβάστε αφτες τις σιλαβες.

Μπορόνε να χοριστόνε ι σιλαβες α, ι, ε, ο, υ,
ακόρι σε κάπια άλα κορατάκια;

Αντιγράψτε απ τις ίδιες λέξεις μόνο τις δέφτερες σι-
λαβες. Μπορούμε τι σιλαβι να να χορίσουμε σε κάπια άλλα
κορατάκια;

Μπορούμε να χορίσουμε τι σιλαβι ρα; Σινκρίνατε τις
σιλαβες να κε ρα. Τί το κινο έχυνε; Τί έχυνε πυ
διαφέρι στι μια κε στιν άλι;

Γύμνασμα 50. Συμπληρώστε τις ακόλυθες πρότασες
με τεριαστος φτόνκυσ.

Ο σκίλος γαβγίζι... Ο αέρας βοα... Ο άνθρο-
πος ροθονίζι... Ι κορόνα κράζι... Τα φίλα πσιθι-
ρίζυνε... Ι αγελάδα μυνκρίζι...

(βββ..., γγγ..., ρρρ..., σss..., κκκ..., μμμ...,).

Γύμνασμα 51. Βρέστε τος φτόνκυσ, πυ ιπάρχυνε
σε όλες τις λέκσες κάθε σιρας...

Γράψτε αφτους τος φτονκυσ.

1. Κίπος, λυλύδι, γεφίρι, καπνος.
2. Πιάτο, κόσκινο, τραπέζι, κάθιζμα.
3. Κυτάλι, ράφι, φίλο, πένα, μελάνι.
4. Ζάχαρι, σαμαθάρι, σόπα, άλιμα.

Ι λέκσες αποτελούντε απο φτόνκυσ.
Ι φτόνκι σιμιόνυντε με γράματα.

§ 8. Ο Φτόνκος ι.

Γύμνασμα 52. Γράψτε σύμφωνα με τα πρώτα παραδείγματα και τα άλλα.

Το πεδι — τα πεδια	Το σκιλι — τα σκιλια
Το κυτι —	Το μαλι —
Το σκαμνι —	Το αφτι —
Το χαρτι —	Το κυρπι —
Το πυλι —	Το κλιδι —
Το κυκι —	Το ραβδι —

Γύμνασμα 53. Γράψτε σύμφωνα με τα πρώτα παραδείγματα και τα άλλα.

Το σανίδι — τα σανίδια.	Το καράδι — τα καράδια
Το κυτάλι —	Το λυλύδι —
Το πιρόνι —	Το ράφι —
Το χερύλι —	Το καθάκι —
Το μολίθι —	Το γατάκι —
Το μαχέρι —	Το σκιλάκι —

Γύμνασμα 54. Τις ακόλουθες λέξεις χωρίστε σε συλλαβές με μια γραμμή. Ακούστε το δάσκαλο πως τα διαβάει.

Ι ετία. Τα πεδια. Ι ομολογία. Τα χορια. Ι περιωσία. Τα σκολια. Ι φιλία. Τα πυλια. Ι ισιχία. Τα κλαδια. Ι τιρανία. Τα σκιλια. Ι ανεργία. Τα μαχέρια.

Ο φτόνκος ε στιν ομιλία πότε ακύετε ολό-
κλιρος κε πότε όχι. Οταν ακύετε ολόκλιρος,
αποτελι σιλαβι, όταν δεν ακύετε ολόκλιρος, σι-
λαβι δεν αποτελι.

Γίμνασμα 55. Συμπληρώστε.

Στι θάλασα τακσιδέβυνε... Στον υρανο πετόνε
τα... Το σεπτέβρι ανίκσανε τα... Το χιμόνα εδο
κάνι μεγάλι... Ι μαθιτες έρχυντε στο σκολιο με τα
βιβλία, τα τετράδια κε τα...

Πάνο στο τραπέζι ίνε... κε... σόλα τα... έχυμε
τόρα...

(κολχόζια, χορια, μαχέρια, κυτάλια, μολίθια,
παγονια, πυλια, σκολια, καράθια).

Γίμνασμα 56. Αντιγράψτε το πύμα. Γράψτε κσε-
χοριστα τις λέκκες όπου ο φτόνκος ε δεν προφέρετε ολόκλιρος.

Το πυλάκι τον χιμόνα.

Τικ, τακ! Ανίκστε-μυ πεδια

Εγο δεν έχο πια φολια.

Τι σκέπασε το χιόνι.

Εκσο μαβρίλα παγονια

κε τι ζεστί-σας τι γονια

καλι φοτια φυντόνι.

Ανίκστε-μυ καλα πεδια.

Γύμνασμα 57. Αντιγράψτε τα παρακάτω. Γράψτε ξεχωριστά τις λέξεις, όπου ο φτόνκος ι δεν προσφέρετε ολόκληρος. Ακούστε το δάσκαλο προς διαβάξι.

Τα πεδία πάνε στο σχολιο. Ανικσε ι πόρτα τυ σχολιω. Στην αβλι τυ σχολιω έχι απιδίες κε μιλιες. Στην Απχάζια ζόνε πολι ρορι. Σίμερα στι σινεδρίασι ίρθανε πολι γονι τον μαθιτον.

Γύμνασμα 58. Δόστε γραφτες πλέριες απάντιες.

Νά πός: Τα πυλια κάνανε στι στέγι φολια.

Τί κάνανε τα πυλια στι στέγι; (φολία). Πός λέγετε το χτίριο όπου πάνε ι μαθιτες; (σχολιο). Πιανυ ζού ιόςφρισι ίνε πιο δινατι; (τυ σκιλιυ). Πός λέμε το δέντρο πυ μας δίνι μίλα; (μιλία). Πός λέμε τα δέντρα πυ μας δίνυνε σίκα; (σικιες). Πός λέγοντε ι πατέρες κε ι μιτέρες με ένα όνομα; (γονι).

Γύμνασμα 59. Συμπληρώστε τις παρακάτω πρόταες.

Το μέρος όπου μαγιρέθυμε, λέγετε... Το μέρος όπου πλένουμε τα ρύχα, λέγετε... Το μέρος όπου ρίχνουμε τα σκυπίδια, λέγετε...

Στι στέγι-μας ίνε μια φολια... Πρασινίζυνε τα σπαρτα τυ...

(κολχοζιυ, χελιδονιυ, σκυπιδαριο, μαγεριο, πλισταριο).

Γύμνασμα 60. Συμπληρώστε

Το πιο δυνατό απο όλα τα πυλια ίνε ο.....
Ο δάσκαλος... στους μαθητες. Ο Νίκος... το δάσκαλο.
Την ώρα μας δίχνη το... Η γάτα... το γατάκι-τις. Το
γυρόνι...πολι.

(χαιδέδι, τρόι, ρολοι, ακύι, λεί, αιτος).

§ 9. Φτόνκος κε γράμα.

Γύμνασμα 61. Διαβάστε απο διο πρότασες. Προ-
σέκστε πός διαβάζετε το υπογραμιζμένο γράμα τις λέκσις
στιν αριστερι στίλι κε πός στι δεκσια.

Ο Κόστας ίνε μαθιτις.

Ο πόλεμος άρχισε.

Ο Τάκις άργισε στο
μάθιμα.

Ο κίπος ίνε μεγάλος

Τον Κόστα θραθέπσανε.

Τον πόλεμο ζιτόνε ι κα-
πιταλιστες.

Τον Τάκι έκανε παρα-
τίρισι ο δάσκαλος.

Ο κιπυρος καλιεργι τον
κίπο

Γύμνασμα 62. Προσέκστε πός διαβάζετε στις πα-
ρακάτο πρότασες το υπογραμιζμένο γράμα.

Ο Κόστις κε ο Νίκος
μας γράπσανε γράμα.

Πές-μυ Τάκι, τί θέλις;

Ο δάσκαλος μας ίπε όλα.

Πες Τάκι το Βάσο
νάρθι στο σπίτι.

Θα συ δίκω Ελένι πός
διαβάξω.

Γδᾶ τῶς δασκάλῳς τυ
σκολῶ.

Ἡ Βάλια ἴπε πὸς ὁ
πατέρας-τις ἀρόστιζε.
Οργανόσαμε ὅλῳς τῶς
χορικῶς.

Γύμνασμα 63. Γράψτε σίμφωνα με το πρότο παρά-
δειγμα. Συνκρίνατε τῶς φτόνκῳς κε τα γράματα στα ξεβγά-
ρια τον λέκξεον.

<u>Ἐνα</u>	<u>Πολλα.</u>	<u>Ἐνα</u>	<u>Πολλα.</u>
Τὸ μάτι	— τα μάτια	Τὸ νισι	Τὰ νισια
Τὸ χέρι	—	Τὸ κλιδι	—
Τὸ κλιδι	—	Τὸ μπυκάλι	—
Τὸ σεντόκι	—	Τὸ κοντίλι	—
Τὸ σιρτάρι	—	Τὸ τραπέζι	—

Τα γράματα στῶς λέκξεσ ειχνα δὲν
αντιστιχύνε στῶς φτόνκῳς.

Γύμνασμα 64. Συμπληρώστε τι δεκσια στίλι.

Ἐνας	πιονέρος	Πέντε.
Ἐνας	σίντροφος	Διο.
Ἐνας	εργάτις	Οχτο
Ἐνα	οχτοβρόπυλο	Ἐκς
Ἐνα	τράχτορο	Δέκα
Μια	μιχανι	Τρις

Μια αβλι
 Μια μηχανι
 Διο άνθρωπι
 Πέντε εργάτες
 Εκσι χορικι
 Τέσερες γινέκες
 Τρις μανάδες
 Ενέα πεδια
 Δέκα κοντίλια

Διο
 Πέντε
 Ενας
 Ενας
 Ενας
 Μια
 Μια
 Ενα
 Ενα

Γύμνασμα 65. Συμπληρώστε τι δεκσια στίλι.

Εγο δουλέβο
 Εγο διαθάζο
 Εγο γυμνάζουμε
 Εγο μιλο
 Εμιν κοπιάζουμε
 Εμιν εργαζόμαστε
 Εμιν καθαρίζουμε
 Εμιν έχουμε άμιλα

Εμιν
 Εμιν
 Εμιν
 Εμιν
 Εγο
 Εγο
 Εγο
 Εγο

Γύμνασμα 66. Αλλάξτε τον αριθμο τον παρακάτω λεχσον.

Ο κίπος	το φιτο
το κλυπ	το ζόο
ο χορικος	ι όρνιθα
ι φωτογραφία . .	ι πάπια

το κάθιζμα	.	.	ι	αβλι	.	.	.
ο εργάτις	.	.	ι	νίχτα	.	.	.
ο σιδιρυργος	.	.	ο	τίχος	.	.	.

Γύμνασμα 67. Στο παρακάτω συμπληρώστε τις λέξεις.

Ε γο φιτέβο	Ε σι φιτέβις	Ε κίνος φιτέβι
εγο γράφο	εσι;	εκίνος;
εγο ράβο	εσι;	εκίνος;
εγο σκάβο	εσι;	εκίνος;
εγο δυλέβο	εσι;	εκίνος;
εγο κιτάζο	εσι;	εκίνος;
εγο καθαρίζουμε	εσι;	εκίνος;
εγο νίθυμε	εσι;	εκίνος;

Γύμνασμα 68. α) Αντιγράψτε μονάχα τος ανικσιάτικους μήνες. β) Αντιγράψτε μονάχα τος καλοκερινους μήνες. γ) Αντιγράψτε μονάχα τος χινοποριάτικους μήνες. δ) Αντιγράψτε μονάχα τος χιμονιάτικους μήνες.

Γενάρις, φλεβάρις, μάρτις, απρίλις, μάις, γιώνις, γιύλις, άθγυστος, σεπτέβρις, οχτόβρις, νοέβρις, δεκέβρις.

Γύμνασμα 69. Αντιγράψτε τα παρακάτω. Στα άδυνα μέρη βάλτε τις κατάλληλες λέξεις.

Στον ορνιθόνα έχυμε πολες... (όρνιθα). Μια απο αφτες ίνε... (κλόσες). Ι μιτέρα τιν έδοσε δέκα πέντε... (αβγο) να κλοσίσι. Εβγαλε απο αφτα

δρόδεκα... (πυλι). Ολι τιν ιμέρα ι κλόσα γίριζε στιν...
(αβλι). Ο γίτονας έχι πολες... (χίνα) κε... (πάπια).
Ολι τιν ιμέρα λύζυντε στα... (νερο) Κοντα στο
σπίτι-μας ίνε γιάσλα για τα... (πεδι). Τα πεδια
πέζυνε με τις... (δασκάλα). Πέζυνε πολλα... (πεγ-
νίδι). Το βράδι έρχυντε ι μιτέρες κε τα πέρνυνε
στο... (σπίτια).

§ 1. ΕΡΟΤΙΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΙ.

Γύμνασμα 1. α) Εκφραστικά διαβάστε τα παρακάτω. Διαβάστε έτσι: ένας ας διαβάξει τις ερώτιςες κε ο άλλος τις απάντιςες. Προσέκστε πός παι ι φονι στίν ερώτιςι. Τι σιμάδι στέκετε στο τέλος τις εροτιματικίς πρότασις:

β) Αντιγράψτε μονάχα τις ερωτιςες.

* * *

Πιανυ ίνε αφτο το βοσκοτόπι, ο κάρπος κε τα χοράφια;

— Ολα αφτα ίνε δικά-μας, κολχόζικι γι.

— Τί ίνε αφτο πυ μέρα νίχτα χτίζυν;

— Πε τί θα γίνι;έτρινο σπίτι.

— Κολιόροφο

— Θα γίνι εργοστάσιο κε θα μας δόσι μιχανες χιλιάδες το χρόνο.

Γύμνασμα 2. Διάβαστε τις ερώτιςες κε στίν καθεμια απαντίστε με μια λέκσι: Νε! Οχι. Ιστερα απαντίστε γραφτα στις ερώτιςες με τον ίδιο τρόπο.

Καθαρίζις τα δόντια. Πλένις πριν τυ φαγιτυ τα χέρια;
Πας στο λυτρο; Αερίζις το δοράτιο; Καθαρίζις τα ρύχα;
Νίθεσε πριν τυ ίπνυ;

Κσέρις να ιχνογραφις; Μπορις να διαβάζις ελέφτερα;

Μπορίς να γράψις γράμα; Κσέρις να κολιμπας; Εραθες να τραγουδας;

Οταν ροτύμε, ι φονι αναβένι.

Γύμνασμα 3. α) Διαβάστε τις ερότιδες τις αριστε-
ρις στίλις κε τις απάντιδες τις δεκσιας στίλις. Πος διαβά-
ξετε τις ερότιδες κε πος διαβάξετε τις απάντιδες;

β) Αντιγράψτε τις ερότιδες κε στο τέλος τις καθεμιας
γράψτε τιν απάντισι.

Ερότιδες

1. Ο Γιάνις ίνε άροστος;
2. Κιμάτε;
3. Εχι ζέστι;
4. Κριολόγιζε;
5. Τον γιατρέβι γιατρος;

Απάντιδες

1. Ο Γιάνις ίνε άροστος.
2. Κιμάτε.
3. Εχι ζέστι.
4. Κριολόγιζε.
5. Τον γιατρέβι γιατρος

Γύμνασμα 4. Κάθε πρότασι διαβάστε διο φορές: στην
αρχι ος ερότισι κε κατόπιν ος απάντισι.

Θα κάνυμε εκδρομι. Θα πάμε στο δάσος. Σί-
μερα ο κερσ ίνε καλος. Βροχι δε θα έχι. Ολι
θα πάνε στην εκδρομι. Θα πάρυμε μαζί-μας τι
Φλόρα.

Γύμνασμα 5. Διαβάστε όλες τις απάντιδες τις δεκσιας
στίλις. Σκεφτίτε να θρίτε πια ερότισι τεριάζι στην πρότι

απάντις; Ιστερα στὶ δέφτερι, στὴν τρίτι, στὴν τέταρτι καὶ
στὴν πέμπτι. Γράψτε κάθε ἐρώτις καὶ πλάι τὴν ἀπάντις
ς'αφτὴν.

Ερώτιςες

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

Απάντιςες

- 1) Στὸ δάσος.
- 2) Εσκιζα κσίλα.
- 3) Με τὸν πατέρα.
- 4) Λαγο.
- 5) Οχι, δὲν τὸν πιάσαμε.

Οταν ἡ πρότασι γίνετε με ἐρώτιςι, ονομάζετε
ἐρ ο τ ι μ α τ ι κ ι. Μετα τὴν ἐροτιματικὴ
πρότασι βάλομε ἐρ ο τ ι μ α τ ι κ ο (;).

Γύμνασμα 6. Χορίστε τὴ σελίδα σε δύο μέρη. Στὰ
ἀριστερα γράψτε τὶς ἐρώτιςες τὶς ἀνκέτας καὶ στὰ δεξια τὶς
ἀπάντιςες.

Ανκέτα.

- 1) Πὸς λένε ἐσένα, τὸν πατέρα-συ καὶ τὸ
ἐπίθετό-συ;
- 2) Πόσον χρόνον ἴσε;
- 3) Πὸς ονομάζετε τὸ σκολιό-συ;
- 4) Πύ θρίσκετε;
- 5) Σε πια γρύπα μαθένης;

Γύμνασμα 7. Αντιγράψτε τα παρακάτω χοράτα κε
βάλτε εκι όπου χρειάζεστε τελία, τελία' κε όπου χρειάζεστε ερο-
τιματικο, εροτιματικο.

Χοράτα.

Τί κάνεις;	Σκιλι τί γαβγίζεις;
— Τίποτε	— Τυς λίκυς φοβερίζο
Αμ εκίνος τί κάνι;	Σκιλι γιατι κρέμασες
— Με βοιθα.	τιν υρα;
	— Τυς λίκυς φοβύμε.

Γύμνασμα 8. Για κάθε υπογραμιζμένι λέκσι κάντε
ερότισι. Πρώτα κάντε τι δουλια αφτι προφορικα κε ίστερα
γραφτα.

Νά πός: Τί άκυσε ο Πέτρος τι νίχτα κοντα στο
παράθιρο;

Ι εχτρι τυ κολχοζιυ.

Ο Πέτρος τι νίχτα άκυσε φονες κοντα στο
παράθιρο. Ετρεκσε αμέσος στο δρόμο. Στον δρόμο
έτρεχε πολις κόζμος. Πίσο απ το πτινοτροφίο τυ
κολχοζιυ έβγενε καπνος. Κεότανε το μαντρι. Το
κάψανε ι κυλάκι. Ι κολχόζνικι γλίγορα ζθίσανε
τι φοτια. Αρεστάρανε τυς κυλάκυσ.

Γύμνασμα 9. Δόστε πλέριες απάντισες. Τις χρια-
ζόμενες λέκσες για τις απάντισες πάρτε απο τις ερότισες.

Ο αρχηγός του Κόκινου στρατού.

Πιος ίνε ο αρχηγός του Κόκινου στρατού; (Ο Κλιμ Εφρέμοβιτς Βοροσσίλοφ). Πόσον χρονόν ο σίντροφος Βοροσσίλοφ άρχισε να δουλέβι στα οριχία; (έκξι χρονόν). Πόσα κέρδιζε τιν ημέρα; (δέκα καπίκια). Τί δουλιες αλες έκανε αργότερα; (Ήτανε βοσκός, πατράκος κοντα σε κυλάκο, εργάτις σε εργοστάσιο) Γιατί πολες φορές τον αρεστάρανε κε τον εφιλκήσανε; (Για τον αγόνα πυ έκανε ενάντια στους εχτρούς τις εργατικίς τάξις). Τί έκανε ο σίντροφος Βοροσσίλοφ στην Οχτοβριανι επανάστασι; (διεύξε τα κόκινα μαχιτικά τάγματα).

Γίμνασμα. 10. Δόστε πλέριες απάντιδες.

Ι Οχτοβριανι επανάστασι.

Γιατί ι επανάστασι ονοράζετε Οχτοβριανι; Πιο κόρα καθοδιύσε τιν επανάστασι; Πιος στεκότανε τότε επι κεφαλίς του κομμουνιστικού κόρατος; Σε πύονα ανήκανε ι φάπρικες, τα εργοστάσια κε τα καλύτερα χόρατα, πριν τις Οχτοβριανίς επανάστασις; Σε πύονα ανήκуне όλα αφτα σίμερα!

(Επιδι έγινε τον οχτόβρι το κομμουνιστικό κόρα ο Λένιν· στους φαπρικάντιδες, τους εργοστασιάρχες κε τους πομέσσιкус· στους εργάτες κε χορικύς).

§ 2. Επιφονιματικι πρότασι.

Γίμνασμα 11. Διαβάστε τα παρακάτω. Διαβάστε φοναχτα κε εκφραστικά. Τί σιμάδι υπάρχι στο τέλος σχεδόν καθεμιας πρότασις; Αντιγράψτε τις πρόταδες.

Ο ένας τον άλλο φονάζι σ'όλι τιν χώρα:

— Σίντροφι όλι μια καρδια!

— Δυλέπστε διπλα κε τριπλα

στα οριχία, στα εργοστάσια στις κάμπυς!

— Περисέπστε τα σπαρτα!

— Περισότερο μέταλο δόστε!

— Όλα τα κολχόζια δυναμόστε!

Γίμνασμα 12. Διαβάστε εκφραστικά αυτές τις πρότασες (τα σινθίματα) και προσέχετε τον τόνο τις φωνές. Τί σιμάδι στέχετε ίστερα από κάθε πρόταση; Αντιγράψτε αυτά τα σινθίματα.

Όλι εμπρος στι δυλια!

Κάτο ι προγύλσικι!

Κάτο ι κυλάκι!

Ζίτο ι υτάρνικι!

Ζίτο ο Κόκινος στρατός!

Ζίτο ο σίντροφος Στάλιν!

Στιν επιφόνισι ι φονι δυναμόνετε.

Γίμνασμα 13. α) Διαβάστε κάθε παράδειγμα τις αριστερές και τις δεξιάς στίλιν. Με πιο τόνο διαβάζετε την πρόταση τις δεξιάς στίλιν; Τί σιμάδι στέχετε στο τέλος αυτού του προτάσεων; β) Αντιγράψτε τα παραδείγματα τις δεξιάς στίλιν.

1. Ίσιχι νίχτα.
2. Έδο ίνε καλα.
3. Παράκσενος ίνε.
4. Ελεινος κερος.
5. Ερχετε.
6. Νόστιμο φαγι.

1. Αχ, τί ίσιχι νίχτα!
2. Πόσον εδο ίνε καλα!
3. Τί παράκσενος ίνε!
4. Τί ελεινος κερος!
5. Νάτος έρχετε!
6. Τί νόστιμο φαγι!

Στο τέλος τις επιφονηματικis πρότασιs
βάλυμε επιφονηματικο (!)

Γύμνασμα 14. Αντιγράψτε πρώτα τις επιφονηματικis πρότασιs κε κατόπιν τις ερωτηματικis πρότασιs.

Πιός άφισε τι δυλια πριν ακόμα να φονάκσι
ι σιρίνα;

Πιός ίνε αφτος πυ στέκι μεθιζμένος κοντα
στο τεζιάκι;

Σάλπιξε σάλπινκα σάλπιζμα κιντίνυ!

Ας δυναμόσυμε τι δυλια! Ας κάνυμε ότι
μπορούμε!

Γύμνασμα 15. Διαβάστε τιν κάθε πρότασι κε στις
τρικς στίλες. Με τον ίδιο τόνο τις διαβάζετε;

Ο Τάσος ίνε σπιτι. || Ο Τάσος ίνε σπιτι; || Ο Τάσος ίνε πια σπιτι!
Το φαγι ίνε νόστιμο. || Ίνε νόστιμο το φαγι; || Τί νοστιμο φαγι!
Καλα διασκεδάσαμε. || Καλα διασκεδάσαμε; || Τί καλα διασκεδάσαμε!

Γύμνασμα 16. Απο το 15-ο γύμνασμα αντιγράψτε όλες τις ερωτηματικές πρότασεις κε κατόπιν όλες τις επιφρονιματικές πρότασεις. Διαβάστε τις πρότασεις πυ μένυνε. Κατα τί διαφέρυνε απο τις πρότασεις πυ γράψατε;

Ι πρότασεις πυ λέγυντε χορις ερώτιςι κε επιφόνιςι ονομάζυντε αφιγιματικές.

Γύμνασμα 17. Διαβάστε το δέγμα. Στην αντίγραφι βάλτε τελία, ερωτηματικο κε επιφρονιματικο εκι όπου χρειάζετε.

Στι σινεδρίασι τυ σχολιυ.

Ο πρόεδρος άνικσε τι σινεδρίασι

— Ολι παρυσιαστίκανε

— Ολι Ολι

Ο Μιχάλις αποτάθικε στον πρόεδρο

— Επιτρέπετε να κάνο μια πρότασι

— Λέγε

— Προτίνο πρότα να μιλίζουμε για τιν τάκσι
μες στο σχολιο κε αργότερα για τιν εκδρομι

— Σόστα πολι σοστα Για τιν εκδρομι ίστερα

— Εμης όμος δεν συμφρονόμε δεν συμφρονόμε

— Ε σι τί έχις κε φονάζις

— Να δεν άκυσα για πιο μιλύνε

Ο πρόεδρος αποκαταστένι τιν ισιχία.

— Παρακαλο μι θοριβίτε κε να ακύτε τον
πρόεδρο.

Ολι σοπάσανε.

Γύμνασμα 18. Διαβάστε τα παρακάτω με τόνο ερωτηματικό, επιφωνηματικό και αφιγματικό. Στην αντιγραφή βάλτε τα σιμάδια τις ερότισις, τις επιφόνισις και τις αφίγισις.

Νά π ο ς: Ο Νίκος βραβέφτικε; Ο Νίκος βραβέφτικε!
Ο Νίκος βραβέφτικε.

Ο Νίκος βραβέφτικε Αναπσε φωτια Ερχετε
στρατος Περνάνε διαδιλότες Νικίσαμε στ, σοσια-
λιστικι άριλα Κάικε ι αποθήκι Ο Τάκισ έπεσε
Χίθικε το νερο Εσπασε το παράθιρο Αρόστισε ο
δάσκαλος

Γύμνασμα 19. Αντιγράψτε απο τη αναγνωστικό-σας
διο αφιγματικες, διο επίφωνηματικες και διο ερωτηματικες
πρότασες.

Γύμνασμα 20. Βρέστε μόνι-σας και γράψτε δικές-
σας προτασες αφιγματικες, ερωτηματικες και επιφωνηματικες.

§ 3. Ατριφτι και τριβάμενι φτόνκι.

Γύμνασμα 21. Προφέρτε κσεχωριστα τος φτόνκους:
α, υ, ο, ε, μ, π, κ, τ, ς. Πι απο αφτους τος φτόν-
κους προφέρουντε με μεγαλίτερο άνιγμα τυ στόματος; Πι απο
αφτους προφέρουντε με μικροτερο άνιγμα τυ στόματος; Πως
φτόνκους όταν προφέρουμε, ο αέρας θγένι απο το στόμα πιο
ελέφτερα; Πως φτόνκους οταν προφέρουμε, θγένι ολιγότερον
ελέφτερα;

Ι φτόνκι α, ο, υ, ε, ι ονομάζουντε άτριφτι
φτόνκι β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, π, ρ, σ, τ,
φ, χ, ονομάζουντε τριβάμενι.

ΑΛΦΑΒΙΤΟ

Όλα τα γράματα ίνε ίκοσι. Ι ξιρά-τυς ίνε ι ακό-
λυθι: Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Θ, Ι, Κ, Λ, Μ, Ν, Ο, Π,
α, β, γ, δ, ε, ζ, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ο, π,
Ρ, Σ, Τ, Υ, Φ, Χ.
ρ, σ, τ, υ, φ, χ.

Τα γράματα τιυτοτρόπος γραμένα αποτελύνε
το αλφάβιτο.

Ατριφτα γράματα (5): α, ο, υ, ε, ι.
Τα άλλα ίνε τριβάμενα.

Γίμνασμα 22. Αντιγράψτε απο το αλφάβιτο όλα
τα τριβάμενα γράματα. Πόσα ίνε όλα;

Γίμνασμα 23. Διαβάστε τις ακόλυθες λέκσες κε ονομάστε
ςοστα τα γράματα:

Ε.Σ.Σ.Δ., Κ.Ε., Π.Κ.Κ. (μπ)..

Γίμνασμα 24. Τα ακόλυθα ονόματα γράψτε με
αλφαβιτικι σιρα. Απο πια γράματα δεν αρχίζуне εδο ονο-
ματα;

Ιλίας, Σοφία Ολγα, Βλάσος, Ελένι, Ραχίλα,
Μαρία, Βάλια, Πάβλος, Λάζαρος, Γριγόρις, Ζοι,
Τάκις, Ανα, Νίνα, Αλκιθιάδης, Εβριπίδης, Ιρακλίσ.
Πινελόπι, Αριστίδης, Βάσος.

Γύμνασμα 25. Κάντε κατάλογο όλων των μαθητών
τις γρόπας-σας με αλφαβητική σειρά.

Ν α π ο ς:

1. Αναστασιάδης Βάσος
2. Βαρπακίδι Μαρία
3. Γεοργιάδης Κόστας
4.

Γύμνασμα 26. Γράψτε με αλφαβητική σειρά τις ακό-
λυθες λέξεις:

- 1) Οχτοβρόδυλο, πιονέρος, κομμουνιστής, εργάτης.
- 2) Τράχτορ, κολχόζνικος, σχολείο, γράματα.

Γύμνασμα. 27. Βρέστε μόνι-σας και γράψτε λέξεις
που αρχίζουν από τα γράματα α, υ, ε, π, κ, τ.

Γύμνασμα 28. Στην αντιγραφή υπογραμμίστε τα άτριφα
γράματα.

Το τραγούδι της σοδιάς

Πέτρο, Κόστα και Μανόλι
για ελάτε εδο όλοι.

Θα σας πύμε τώρα πως
μεγάλωσε το κολχόζ.

Χορίς κυλάχο και παπα
πάι ι δουλιά καλά.

Πέρασαν τα χρόνια εκείνα
που ερχόταν ο παπας
κι απο τον χορικον τάλονια
μάζεθε τα σιτιρα.

Τώρα έχυμε κολχόζια
απο μας πια μακρια.
ο παπας κ' ι κυλακια

Γύμνασμα 29. Διαβάστε παρατεταμένα σιλαβιστα όλες τις λέξεις. Πόσες φορές ανάγετε το στόμα, όταν προφέρετε την πρώτη λέξι; τι δεύτερι; την τρίτι; όλες τις άλλες λέξεις;

κυ - τι,

σι - τά - ρι

κα - πε - λά - κι

πα - ρά - θι - ρο

πόρ - τα

ερ - γά - τις

κολ - χοζ

στρα - τι - ό-τις

Γύμνασμα 30. Κάντε το ίδιο.

α - γέ - ρας

χα - λά - ζι

σί - ντρο - φος

τρα - πε - ζο - μά - ντι - λο

ερ - γο - στά - σι - ο

τρα - χτορ

ρά - δι - ο

κα - θα - ρι - ό - τι - τα

φά - πρι - κα

με - λα - νο - δο - χί - ο

Γύμνασμα 31. Πέστε παρατεταμένα τι λέξι **παρά-
θυρο** σιλαβιστα. Πόσες σιλαβες έχι ι λέξι αφτι; Πια ίνε

ι πρότι σιλαβι; ι δέφτερι; ι τρίτι; ι τέταρτι; Γράψτε τι λέκσι αφτι χορίζοντας τις σιλαβές-τις με γραμες. Ιπογραμίστε στι λέκσι αφτιν όλα τα άτριφτα γράματα. Πόσους άτριφτους φτόνκους έχι κάθε σιλαβι; Ιπάρχι κε σιλαβι χορις άτριφτο φτόνκο; Κάντε το ίδιο με τις λέκσες **αλέτρι, αεροπλάνο, μηχανι, τράχτορ.**

Οσι άτριφτι φτόνκι ιπάρχυνε στι λέκσι τόσες ιπάρχυνε κε σιλαβες στι λέκσι.

Ιπάρχυνε λέκσες μονοσίλαβες (φος), δισίλαβες (γά - τα), τρισίλαβες (σι - τά - ρι).

Οσες λέκσες έχυνε παραπάνο απο τρις σιλαβες λέγυντε πολισίλαβες.

Γύμνασμα 32. Στιν αντιγραφι κάθε λέκσις, εκσον απο τις μονοσίλαβες, χορίστε με γραμες σε σιλαβες κε τα άτριφτα γράματά ιπογραμίστε.

Ερις — ο Διμιτράκις, ι Πινελόπι, ο Χαρίλαος κε ι Ελένι κλίσαμε σιμβόλεο: να ίραστε ταχτικι κάθε φορα στι δουλια κε στα μαθήματα πρότι.

Γύμνασμα 33. Βρέστε μόνι-σας πρότασες πυ να έχυνε τις παρακάτο λέκσες. Γράψτε τις πρότασές-σας. Σιμιόστε με αριθμος, πόσες σιλαβες βρίσκυντε σε κάθε λέκσι.

ι ετία	το χορλο	το θρανίο
τα πεδλια	το λαχίο	το σκολιο

Γύμνασμα 34. Αντιγράψτε τα παρακάτο κε χορίστε τις λέκσες σε σιλαβες. Τις μονοσίλαβες λέκσες γράψτε ίστερα κσεχοριστά.

Νά π ο ς: Αι-δό-νι, κα-ρά-βια.

Αιδόνι, καράβια, λει, απίδια, πορτοκάλια, βισινια, μαγριο, πλισταριο, ακυι, χοριο, παι, παραθίρια, κυτάλια, τζαι, μιλιες, καριδιες, γονι, σκολι, κολχοζι, σοβχοζι, μάτια, ματο-γάλια.

Ο φτόνκος ι όταν δεν διαβάξετε ολό-
κληρος, μόνος-τυ ξιλαβι δεν αποτελι.

§ 4. Ο φτόνκος ι μπροστα κε κατόπιν απο τυς άλλυς άτριφτυς.

Γίμναζμα 35. Σκεφτίτε κε βρέστε προτάσεις πυ να περιέχυνε τις ακόλυθες λέκxες.

Πόδι — πόδια	μελάνι —	κλαδι —
νίχι —	μαχέρι —	κορμι —
μαλι —	κοντίλι —	ςφιρι —
δόντι —	πσαλίδι —	τσαπι —
λαρίνκι —	καρφι —	αλέτρι —
πετσι —	ςκαρνι —	λιχμιτίρι —

Γίμναζμα 36. Αλάκxτε τις λέκxες σύμφωνα με το πρότο παράδιγμα.

κxιλο — κxιλένιος	ατσάλι —	πανι —
ςανίδι —	χαρτι —	αςίμι —
γιαλι —	χόμα —	μάλαμα —
ςίδερο —	πετσι —	μαργαριτάρι —
πέτρα —	μολίδι —	τίποτα —

Γύμνασμα 37. Συμπληρώστε τις ακόλυθες πρότασες:

Το δοχίο ίνε.... Ι στίλι ίνε.... Το πάτομα ίνε.... Το γεφίρι ίνε... Το σπίτι ίνε... Το ρολοι ίνε... Το μαχέρι ίνε... Ο πετινος ίνε... Ι ζόνι ίνε... Ο περτες ίνε...

(πανένιος, ατσαλένιος, πετσένια, χαρτένιος, ασιμένιο, πετρένιο, γιαλένιο, τενεκεδένια, σανιδένιο, κσιλένιο).

Γύμνασμα 38. Συμπληρώστε τα αδιανα μέρι με κάπιαν απο τις λέκσες πυ ίνε στιν παρένθεςι.

Ν ά πό ς: Τα χοράφια τυ χοριυ.

Τα χοράφια... Ι πόρτες... Τα καπνα... Τα αρπέλια... Το λάστιχο... Τα φτερα. . Το στόμα... Το κόκαλο... Το χρόμα... Ι ασπράδα... Το πάχος... Το βάρος... Ο αέρας...

(τυ αλετριυ, τυ δοντιυ, τυ γιαλιυ, τυ χοριυ, τυ πετςιυ, τυ ποδιυ, τυ μαχεριυ, τυ πυλιυ, τυ τοπιυ, τυ κολχοζιυ, τυ συβχοζιυ, τυ σκολιυ, τυ χοριυ).

Γύμνασμα 39. Κάντε το ίδιο.

Ν ά π ο ς: Τα λερόνια μας δίνυν ι λεμονιες.

Τα λερόνια μας δίνυν..., τα μανταρίνα... τα ζίκα..., τα φυντόκια... κε τα καρίδια... Ι ικογένιά-μας... απο τρις πσιχες. Ερχυντε... Ι ποταμι ίνε... Ι δρόμι ίνε...

(θαθυ, πλατυ, γονιυ, αποτελιέτε, ςικιες, φυντοκιες, μανταρινιες, καριδιες, λεμονιες).

Γύμνασμα 40. Αντιγράψτε τα παρακάτο κε αλάκστε κάθε λέκσι τυτοτρόπος, όστε να τονίζετε ο άτριφτος πυ πάι μπροστα απο το ι.

Νά πος: Εγο τραγυδο. Ο Κόστας τραγυδαί.

Εγο τραγυδο

Ο Κόστας....

Εγο παο

Ο Αλκίς.....

Εγο τρώγο

Ι Σοφία.....

Εγο ακύο

Ι μιτέρα....

Εγο κέο

Ο ίλιος.....

Εγο λέγο

Ο πατέρας.....

§ 5. Σ κε ςς

Γίμνασμα 41. Αντιγράψτε στα τετράδιά - σας τις ακόλουθες φράσεις. Προσέκτε πος προφέρυντε τα υπογραμζμένα γράματα.

1. Σίμερα ίρθε στίν πόλι-μας ο Βοροςσίλοφ.
2. Σςινειλ, στρόμα, ςιντόνι κε πάπλομα δίνυνε ςε κάθε κρασνοαρμέο.
3. Ο μπολςςεβίκος ςε όλα τα μέτοπα ανχδίχνετε νίκιτις.
4. Ι άνκλι δολοφονίσανε τον επαναστάτι Σςαυμιαν κε τυς ςιντρόφους-τυ.
5. Εδιόκςανε όλυς τυς ςςαρλατάνυς, τυς προγύλςςικυς κε τυς τεμπέλιδες σπο το κολχοζ.

Τα διο ςς διαβάζυντε παντα όπως διαβά-
ζυντε στα παραπάνο παραδείγματα.

§ 6. Τς κε τξ.

Γίμνασμα 42. Αντιγράψτε στα τετράδιά-ςας τις ακόλουθες φράσεις. Υπογραμίστε στις λέκςες το ςίμπλεγμα τον γραμάτον τς κδ τξ.

Τσακίζο το κλαδι.
 Ο τσάρος ήταν τίρανος.
 Θέλο να κάτσο.
 Κλάρα Τσέτκιν.
 Κάτσε φρόνιμα.
 Έτσι άκυσα.

Τζάι σκύρο.
 Σπάσανε το τζάμι.
 Ο τζοπάνις έρχετε.
 Γεόργιος Τζιτζέριν.
 Πάλιοςε ι τσέπι-μυ.
 Ι πόλι Τζικάγο.

Το τς κε τς διαβάζοντε όπος στα παρα-
 πάνο παραδείγματα.

γ) ξ κε ξξ.

Γίμνασμα 43. Κάντε ότι κάνατε κε στα προηγύμενα
 παραδείγματα.

Ζίτο ι εργατικι τάκσι!
 Ζεματίζο το τζάι.
 Ο σκίλος οζμίζετε.

Κάτο ι μπουρζζουαζία!
 Βάνιας Ζζυκοφ.
 Ι ζζρίχα ίνε οφέλιμι τροφι
 για τα ζόα.

Τα διο ξξ διαβάζονττε πάντα όπος στα
 παραπάνο παραδείγματα.

δ) π κε μπ

Γίμνασμα 44. Κάντε ότι κάνατε κε στα παραπάνο
 παραδείγματα

Πάγο σπίτι.
 Πάνο στο καράβι.
 Πολι αγαπο.
 Πόσον χρόνον ίσε.
 Ι περιστερα πετα..
 Πίγενε κε έλα.

Μπαλόνο τα παπούτσια.
 Ο μπάρμπα Θάνος.
 Μπόλικο νερο.
 Μπορις να μετρας;
 Μπένο στιν αβλι.
 Μπίγο πάσαλο στι γι.

Το μπ διαβάξετε παντού όπως στα παρα-
πάνω παραδείγματα.

Ε) κ κε νκ.

Γύμνασμα 45. Κάντε ότι κάνατε κε στα προηγούμενα
παραδείγματα.

Καρφόνο το ζεντόκι.
Κακαρίζι ι όρνιθα
Κάστανα καβυρδίζο
Κέφι δεν έχο
Κρεβάτι στρόνο.

Νκαζόνο το δοχίο.
Νκαρίζι το γαιδύρι.
Νκαμίλα οδιγο.
Νκέμια κρατο
Νκρεμνο διαθένο

Το νκ διαβάξετε παντού όπως στα παρα-
πάνω παραδείγματα.

Υ) τ κε ντ

Γύμνασμα 46. Κάντε το ίδιο.

Τίμα την εργασία.
Τόπι θρίκα.
Φιτέψανε πατάτες.

Ντίσυ γρίγορα.
Ντόπιος ίνε.
Ορίμασαν ι ντομάτες

Με δύο γράματα παραστήνουμε μερικους
φτόνκους ςς, τξ, τς, ξξ, νκ, νπ, ντ.

Γύμνασμα 47. Αντιγράψτε απτο παρακάτω πίμα τις
λέξεις, που έχουν τα συμπλέγματα μπ, νκ, κε ντ.

Μαχιτάδες.

Μαχιτάδες στον αγόνα,
στι θρονι τον κανονιον
μαχιτάδες ίνε κε τόρα
στι δουλια τον τεζιακον.
Απτυσ κόρφους τις γις βγάζουν
τον κριμένο θισαθρο,
κι αγωνίζοντε στον κάρμπο
για τον κολεχτιθίζμο.

Μεταλία κε σοβχόζια
κε τεζιάκια κε κολχόζια,—
ςόλα ιν' αφτι μπροστα.
Χτίστες, πλάστες, ικοδόμ,
τις νέας ζίσις ριμοτόμ,
πρότι πάντα στι δουλια.

Κε αν τίχι κε σκεπάσι
τυ πολέμυ ι θρονι,
θα σταθύνε πάλιν πρότι
τον Σοβετ αφτι φρυρι.

Γίμναζμα 48. Λίστε το παρακάτο ένιγμα. Βρέστε
τι λέκσι πυ έχι το σίμπλεγμα τον γραμάτον **VT** κε γράψτε-
τιν κσεχοριστα.

1... Δεν ίνε πυλι κε πετα.
Δεν ίνε κανόνι κε θροντα.
Δεν ίνε μελίζι κε θυίζι,
Ακίνιτο φτερο έχι κε πετα.
Χορις σέλα κε γολάνι,
κι όμος φέρι καθαλάρι.
Χορις μαστίγι διεφτίνι
τ'άλογό-τυ νερο δεν πίνι.

§ 6. Ιχικι κε άιχι τριβάμενι φτόνκι

1. Ο Θάνος πίγε στο δάσος.

2. Ι γάτα χαιδέβι τα μικρά-τις.

3. Βάσο, φάγε γρήγορα.

4. Σίμερα μίλισαμε για το ζίτιρά-σο.

5. Ο μπάρμπα-Γιάνης πάγι περίπατο.

6. Το ντόπιο κρασι ίνε τόρα φτινο.

7. Το καζάνι ίνε νκαζομένο.

Γύμνασμα 49. Διαβάστε τα παραδείγματα. Τις υπογραμμισμένες λέξεις πείτε ξεχωριστά τι μια κατόπιν τις άλλες. Προσέχετε στην προφορά τις πρώτες συλλαβές.

Γύμνασμα 50. Κλίστε με τις παλάμες- σας τα αρτια κε προφέρτε ανα δύο τους φτόνκους: β - φ, γ - κ, δ - θ, ντ - τ. Πως φτόνκους όταν προφέρντε ακύετε κυδύνιζμα, ίχο; Κε πως όταν προφέρντε, δεν ακύετε ίχο παρα μόνο θόριβο; Κάντε παρόμια παρατίρισι κε στους φτόνκους: ζ - ξ, π - μπ, κ - νκ.

Ι φτόνκι β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ προφέρνυντε ιχικα (κυδυνιστα), γιαφτο κε ονομάζυντε ιχικι τριβάμενι.

Ι φτόνκι κ, π, τ, θ, ς, φ, χ, προφέρνυντε άιχα (μυρμυριστα), γιαφτο κε ονομάζυντε άιχι τριβάμενι.

Γύμνασμα 51. Τον ακόλυθο πίνακα τον ιχικον κε τον αντίστιχον-τους άιχον τριβάμενον γράψτε στα τετράδια, ίστερα σε ιδιέτερο φίλο κε κρεμάστε-τον στον τίχο τις παράδοσις.

Τα ξεβγάρια τον ιχικον κε άιχον τριβάμενον.

Ιχικι τριβάμενι	Β	Γ	Δ	Ζ	Νκ	Νπ	Ντ
Αιχι τριβάμενι	Φ	Κ	Θ	Σ	Κ	Π	Τ

Γίμνασμα 52. Διαβάστε το πύμα. Γράψτε στα τετράδιά-σας τις υπογραμμιζόμενες λέξεις κε πέστε:

Τί τριβάμενος (ιχίχους ή άίχους) έχι ι πρότι λέχσι, τί ι δέφτερι κε τί ι τρίτι.

Με τι μάθιςι.

Τραχτορίστας θες να γίνις;
Ε! πεδί-μυ μιν κσεχνας,
πος ο μόνος τρόπος ίνε
στο σχολιο για να **φιτας**.

Πολι απο σας να γίνυν
θέλυνε μηχανικι,
μα να γίνυν δεν μπορύνε
δίχος αριθμητικι.

Χτίζυνε τι νέα **ξίξι**
τον γονιόν-σας τα σφιρια,
τιμαστίτε, νέα θάρδια,
σις, για αφτίνα στα σχολια.

Γίμνασμα 53. Αντιγράψτε πρώτα τις πρότασες στις οπίες τα υπογραμμιζόμενα γράματα αντιστιχύνε στους ιφτόνχους πυ διλόνυνε κε κατόπιν τις πρότασες στις οπίες τα υπογραμμιζόμενα γράματα δεν αντιστιχύνε στους φτόνχους πυ διλόνυν. Μι χορίζετε τις λέξεις στο διάβαζμα.

1. **Σας** ίδα χτες. **Σας** βλέπο σίμερα.
2. **Σας** έγγραψα προ ιμερον. **Σας** γράφο τόρα.

3. Πός ίπες;

Πός λες;

4. Η Κλεοπάτρα νίκισε. Βραβέψαν την Κλεο-
πάτρα

5. Ερχετε ο παπυς. Τρέκσε στον παπυ.

Γίμνασμα 54. Γράψτε τις ακόλυθες λέκσες έτσι,
όπος σας δίχνι το πρότο παράδιγμα.

Νπ

Νη

τον Πάβλο	-ο Πάβλος	τον καρπο	-ο καρπος
τον παπυ	-	τον Κόστα	-
τιν Πινελόπι	-	τον κορμο	-
τιν πορτοκαλια-		τιν καλίθα-	
τιν παγίδα	-	τιν καριδια-	
τιν πονιρία	-	τιν καρδια-	

Ντ

Ξ

τον Τάσο	- ο Τάσος	σας εδιάθασα	-σας διαθάζο
τον τόπο	-	σας έγραψα	-
τον τίφο	-	σας εξίτισα	-
τον τίχο	-	σας ελιζμόνισα-	
τιν τάκσι	-	σας έραψα	-
τιν Τασύλα-		σας ερότισα	-

Κάποτε τα τριβάμενα γράματα δεν αντιστι-
χύνε στις φτόνκυσ. Για να μι κάνυμε λάθια
στι γραφι, πρέπι να αλάκσυμε τις λέκσες ετσι,
όστε ίστερα ίτε πριν απο τριβάμενο φτόνκο
να ίνε άτριφτος φτόνκος.

Γίμνασμα 55. Αντιγράψτε το παρακάτω πύμα.
Γράψτε ξεχωριστά τις υπογραμμισμένες λέξεις στον ενικό
αριθμό.

1.

Καθαρός ο Γιάννης τώρα
στράφτουν τα **ρουχάκια**-το.

2.

Πριν καθίσει στο τραπέζι
πλένει τα **χερράκια**-το.

3.

Το νερό ο πρότος φίλος
ίνε τις **ιγίας**-μας.

4

Κε προστάτις ι **ιγία**
ιν τις **εφτιχίας**-μας.

Γίμνασμα 56. Κάντε το ίδιο.

Ιμνίστε την Προτομαγία
μικρή, μεγάλη, όλη.
Σκλάβι που μίνατε ός τα χτες
στους **κάμπους** κε στην πόλη.
Ορχίστρες πέκστε δινάτα,
ας αντιχουν τραγύδια.

Μιρίζουν τώρα κε για μας
το Μάι τα **λυλύδια**.
Το κόπυ τίμει δουλεφτι
εργάτι στην παράτα:
Τα φλάμπυρα τις λεφτεριάς
πσιλα στα χέρια κράτα.

Γίμνασμα 57. Αντιγράψτε κε συμπληρώστε με τις
κατάλλιλες λέξεις τα άδια μέρι.

Ι καριδία μας δίνι... Ι απιδία μας δίνι... Ι
πρότοκαλία μας δίνι... Τρόμε με τα... Μασύμε με
τα... Βλέπουμε με τα... Οργόνουμε με τα.... Ο πατέ-
ρας κε ι μιτέρα με ένα όνομα λέγοντε.... Στον
υρανο πετύνε.... Γράφουμε πάνο στα....

(χαρτια, πυλια, γονι, αλέτρια, μάτια, δόντια,
κυτάλια, πορτοκάλια, απίδια, καρίδια).

§ 7. Ο ΤΟΝΙΣΜΟΣ ΣΤΙ ΣΙΛΑΒΙ.

γέρος	απίδια	γέλα	κυτάλια
γερος	απιδια	γελα	κυταλια

Γύμνασμα 58. Διαβάστε κάθε ζεβγάρι λέκσεων κε προφέρετε πιο δυνατά τι σιλαβι, πυ έχι πάνο τον τόνο.

Προσέκστε προς αλάζι τι σιμασία τις λέκσις ο τόνος. Σκιρατίστε μόνι-σας πρότασες με τις λέκσες αφτες.

Γύμνασμα 59. Διαβάστε τις πρότασες. Στην καθερια κσεχορίστε τις λέκσες πυ γράφοντε όμια, μα διαθάζοντε διαφορετικα. Προσέκστε πύ θάλυμε το σιμάδι τυ τονίζμυ κε πυ όχι. Τί σιμασία έχι ι καθερια υπογραμιζμένι λέκσι:

Τα **καρίδια** ίνε απο τιν **καριδια** τις αθλίσ-μας. Ι **νιχια** αφτι ίνε απο τα **νίχια** τις γάτας.

Κάνις ότι δεν **κάνι** **κανις**.

Τα **μάτια-συ** έχυνε μια **θελχτικι** **ματια**.

Νίκα τον ίπα κε **νικα**.

Απο όλα τα **βράδια** ι χτεςινι **βραδια** ήταν ι **κα-λίτερι**.

Ι **Νίκι** ίχε άσπρι **ποδια** μπροστα στα **πόδια-τις**.

Στι λέκσι μια σιλαβι προφέρετε πιο δυνατά απο τις άλλες. Ι σιλαβι αφτι πέρνι τον τόνο. Στην τελεφτέα σιλαβι δε θάλυμε το σιμάδι τυ τόνυ κε τότε όταν τονίζετε.

Γύμνασμα 60. Σκιρατίστε πρότασες με τις ακό-λυθες λέκσες.

Πέρνα
Περνα
Ρότα
Ροτα
Μέτρα
Μετρα

Ιπόμονι
Ιπομονι
Μαχέρια
Μαχερια
Παλικάρια
Παλικαρια

Βαλανίδια
Βαλανιδια
Κεράσια
Κερασια
Θόλος
Θολος

Γύμνασμα 61. Αντιγράψτε τα παρακάτω και βάλετε τόνους στις υπογραμμισμένες λέξεις εκεί όπου χρειάζονται. Στις λέξεις που τονίζουντε στην τελεφετέα σιλαβί, μη βάλετε τόνο.

Απο αφτιν την **κιδονια** πήραν όλα τα **κιδονια**.

Ο Λαμπρος ίνε **λαμπρος** μαθητις.

Ποσο μεγάλο ίνε αφτο το **ποσο**.

Βοιθα τον άλλο να σε **βοιθα**.

Ι παλικαρια βρίσκετε στα **παλικαρια**.

Γύμνασμα 62. Γράψτε λέξεις υπερμονοσίλαβες που τονίζουντε στην τελεφετέα, στην προτελεφετέα και την τρίτη σιλαβί απο τι τελεφετέα.

Γύμνασμα 63. Αντιγράψτε τα παρακάτω και τονίστε-τα. Στην τελεφετέα σιλαβί μη βάλετε τόνο.

Ι κοκινι νικισανε.

Στα 1919 η ασπρι πήρανε την πολι Τσαριτσιν. Η πολι αφτι ιχε σπυδεα σημασια για τον Κοκινό στρατο και το κομα εστίλε εκεί τον σιντροφο Σταλιν. Αφτος οργανωσε ετσι την

δουλίας οστε ι ασπρι δεν μπορεσανε να μινυνε κε φιγανε. Ι εργατες τυ Τσαριτσιν ιπεριφανεθυντε τορα πυ ι πολι-τυς ονομαζετε Σταλινκρατ. Ι κοκινι γριγορα φταςανε στο Βορνεζ, οπυ χτιπισανε τυς ασπρυς. Το ιπικο δικυσε ο Μπυ-τιονι κε το δεφτερο σομα τυ στρατυ ο Κλιμ Βοροσσιλοφ. Με τιν καθοδιγισι τον αρχιγον νικισε ο Κοκινος στρατος.

§ 8. Τα άρθρα ο, ι, το, τα μπροστα απο τα ονόματα

Γίμνασμα 64. Μπροστα στα ακόλυθα ονόματα θάλτε μια ατις λέκσες: ο, ι, το, ι, τα.

Μαχιτις, φιτο, πέτρα, τραπέζια, εργάτις, κολχόζνικι, βιβλίο, θάλασα, ικόνες, θρανιο, κιμολία, κιπυρος, τράχτορο, σπορα, αλέτρια, φάμπρικα, εργοστάσιο, χαρτι, εργάτις ράφτις.

Τις λέκσες ο, ι, το, ι, τα ονομάζυμε άρθρα.

Συμπλιρόστε τις φράσες:

καπνα κιτρίνισαν, Γιόργος βραθέφτικε
αερόπλανο πετα, μελάνι χίθικε, δάσκαλος έρχετε.

Γίμνασμα 65. Αντιγράψτε τα ακόλυθα παραδείγματα.

Ο Βάσος γράφι. Ι Ζούλα διαβάζι.

Ι κολχόζνικι οργόνυν. Ι εργάτες δυλέβυν.

Ι μέρες μικρένυν. Ι νίχτες μεγάλόνυν.

Ι ράφτες ράβυν. Ι πλίστρες πλένυν.

Τα άρθρα ο, ι, γράφυντε πάντα χοριστα απο
τα ονόματα.

Γίμνασμα 66. Αντιγράψτε τα παρακάτω.
Το κολχόζι εργάζετε μαχιτικά.

Το άλογο τρέχι. Τ'άλογο τρέχι.

Το αρπαχτικο πυλι. Τ'αρπαχτικο πυλι.

Το άρθρο το λέγετε με τον άτριφτο φτόνκο κε
χορις, αφτον. Όταν λέγετε χορις τον άτριφτο γρά-
φετε μαζί με τ'όνομα. Όταν λέγετε με τον άτριφτο
φτόνκο γράφετε χοριστα.

Γίμνασμα 67. Συμπληρώστε τ' αδιανα μέρι τον
παρχάτο παραδιγμάτονε με τα κατάλιλα άρθρα.
... κολχοζίτες τις «Νέας Ζοις» μαζέψανε στο κερο ... καπνα.
Όταν δεν έχυνε καλι περιπίσι... άλογα πσοφυν.

Βραδέφτικε τρίτι μπριγάτα καλίτερι μαχιτάδες
τις τάκσις-μας ίνε ο Κόστας κε ... Ελι.

Γίμνασμα 68. Αντιγράψτε απο το κίμενο πυ δια-
βάσατε πέντε ονόματα με τα άρθρα.

Γίμνασμα 69. α) Στην αντιγραφι υπογραμίστε τα
ονόματα πυ έχυνε μπροστά-τους άρθρα. β) Γράψτε κσεχο-
ριστα όλες αφτες τις λέκσεις.

Τέσερα λεφτα.

Ο καπιταλιστις Χεκς γίριζε με το αφτοκίνιτο. Εγινε ι
όρα τέσερα παρα ένα λεφτο. Ο εσοφέρος άκσαφνα σταμά-
τισε το αφτοκίνιτο. Εβγαλε κε το καπέλο. Το έβαλε πάνο
στο τιμόνι.

— Ε! τι χαπάρια; λεί ο Χεκς. Μίπος χάλασε το λάστιχο;
Ο εσοφέρος τίποτε δεν λεί.

-- Ε! δεν ακυς; τυ κσαναλεί οιμομένα πια ο Χεκς.
Ακριβος ίνε ι όρα τέσερες κε θα αργίσο.

Ο εσοφέρος γίρισε στο μέρος-τυ τόρα κε λεί.

— Στις ικοσιεφτα τυ γενάρι, ετις τέσερες ακριβος
ενταφιιάζουν τον Λένιν. Ι κίνισι σταματα για τέσερα λεφτα.

— Εμπρος! φόνακσε κσανα ο Χεκς. Ο εσοφέρος έμινε
πάλι ασάλεφτος. — Αθριο συ δίνο το λογαριαζμό,
μυρμούρισε ο Χεκς. Ο εσοφέρος τίποτε δεν τυ ίπε. Κάθετε
ακίνιτος. Το κεφάλι ανοιχτο. Ο αέρας αναδέβι τα μαλια.

Ι όρα ίνε τέσερα κε τέσερα λεφτα. Ο εσοφέρος φό-
ρεσε κσανα το καπέλο κε έδωσε δρόμο στο μοτορ.

Γίμνασμα 70. Δόστε πλέριες απάντισες στις ακόλυθες
ερότισες:

Με τί ποτίζουμε τον κίπο; Με τί οργόνουμε το
χοράφι; Με τί κοπιλατύμε; Με τί γράφουμε; Πιος
σινέφιασε; Πια αφρίζι; Πιος έρχετε; Πιο δέντρο
μας δίνι καρίδια; Πιο δέντρο μας δίνι πορτοκάλια;
Πιος μαθένι τα πεδια γράματα;

(το κοντίλι, το ποτιστίρι, το αλέτρι, το κυπι, ι
θάλασα, ο υρανος, ι καριδια, ι πορτοκαλια, ο πα-
τέρας, ο δάσκαλος).

**§ 9. Α. Ι λέκσες μυ, συ, τυ, μας, σας, τυς
μετα τα ονόματα.**

α) Ι λέκσες **μυ** κε **μας**.

Γίμνασμα 71. Απαντίστε στις ακόλυθες ερότισες έτσι,
όπος σας δίχνι ι πρότι πρότασι κε απάντασι.

Πιο βιβλίο ζιτις; Ζιτο το βιβλίο-μυ.

Πιο κοντίλι πίρες;

Πιο ρύχο φορις;

Πιο τόπι έρικσες;

Πια τετράδια εχάσατε; Εχάσαμε τα τετράδιά-μας.
 Πιον κίπο ποτίσατε;
 Πιο σκολιο ίδατε;
 Πιος δάσκαλος ίρθε;

β) Ι λέκσες ζυ κε ζαζ.

Γίμναζμα 72. Κάντε το ίδιο.

Πιανυ βιβλίο διάβασες; Διάβασα το βιβλίο-ζυ
 Πιανυ μολίθι έσπασε;
 Πιανυ δέντρο κσεράθικε;
 Πιανυ μάνα έρχετε;
 Πιανον ρύχα στεγνόθικαν; Στεγνόθικαν τα ρύχα-μας.
 Πιανον λυλύδια μαράθικαν;
 Πιανον τετράδια χάθικαν;
 Πιανον ρύχα παλιόσανε;

γ) Ι λέκσες τυ, τυς.

Γίμναζμα 73. Κάντε το ίδιο.

Πιανυ κυρπι έπεσε; Επεσε το κυρπί-τυ.
 Πιανυ πατέρας πέθανε;
 Πιανυ αδελφι αρόστισε;
 Πιανυ κεφάλι χτίπισε;
 Πιανον ι γονι ίρθαν; Ιρθαν ι γονί-τους.
 Πιανον τα χέρια κυράστικαν;
 Πιανον τα βιβλία θρέθικαν;
 Πιανον τα ρύχα σκίστικαν;

Β. λέξεις μυ, συ, τυ, μας, σας, τυς
στιν αρχι τις πρότασις.

α) Ι λέξεις μυ, μας.

Γύμνασμα 74. Αντιγράψτε τα παρακάτω κε υπο-
γραμμίστε τις λέξεις μυ κε μας. Προσέξτε πός γράφοντε.

Τις λέξεις μυ, μας, συ, σας, τυ, τυς
όταν ακολουθύν τα ονόματα, τα διαβάζουμε
μαζί τα χωρίζουμε όμως με ενοτικό.

Μας μαθένυνε γράματα στο σχολιο

Μυ επένεσε σίμερα ο δάσκαλος την εργασία.
Μας ίπανε θα θραδέψυνε τυς καλίτερυς μαθιτες.
Μυ έδοσε ένα όμορφο βιβλίο ο Νίκος. Μας έδixε
ορέες ικόνες ο Πάνος. Μυ ερότισε ι μάνα τυ
Γιόργο για το γιό-τις.

β) Ι λέξεις συ, σας.

Γύμνασμα 75. Κάντε το ίδιο.

Σας ίπα πολα για το σχολιο. Σας έδixε τα
βιβλία πυ διαβάζομε. Σας άρεσαν όλα πυ σας
ίπα. Σας μίλιςα για τον Κόστα. Συ έφερα όσα
ζίτιςες. Συ έδοσα ένα γράμα. Σας άφισα το βι-
βλίο. Συ μίλιςα για όλα.

γ) Ι λέξεις τυ, τυς.

Γύμνασμα 76. Κάντε το ίδιο.

Τυ ίπα να έρθι αμέσος. Τυς ίδα στον κίπο. Το έδοςα το βιβλίο. Τυς αντάμοσα στο δρόμο. Τυς έγγραψα στον κατάλογο. Τυς διάβασα ένα δίδυμο. Τυς φόνακσα όλυσ. Τυ διγίθικα τιν ιστορία-μυ. Τυς γυμνάζυνε στην αβλι.

Ι λέξεις μυ, μας, συ, σας, τυ, τυς όταν δεν ακολουθύν ονόματα διαβάζουντε χωριστα κε γράφουντε επίσης χωριστα.

Γύμνασμα 77. Ιπογραρίστε τις λέξεις μυ, μας, συ, σας, τυ, τυς στα παραδείγματα τις δεκίας στίλις κε τις αριστερας.

Μας πολεμυν ι καπιταλιστες. Ι καπιταλιστες ίνε εχτρί-μας
Μας ιπερασπίζι ο κόκινος Ο κόκινος στρατος ίνε ιπε-
στρατος. ρασπιστίς-μας.

Μυ έδοςαν τυφέκι.

Πίρα το τυφέκι-μυ.

Συ δίνο όπλο.

Πίρα το όπλο-συ.

Σας προσκαλο στι σοσιαλι-
στικι άμιλα.

Εχτελέσατε τα άρθρα-σας.

Τυ ίπα να γυμναστι.

Τον ίδα στο σπίτι-τυ.

Τυς αντάμοσα στο δρόμο.

Αντάμοσα τα πεδιά-τυς.

Γύμνασμα 78. Συμπληρώστε με τις λέξεις μυ, μας, συ, σας, τυ, τυς τις ακόλυθες φράσεις. Βάλτε το ενοτικο εκι όπου χριάζετε.

..ίπε ο δάσκαλος προς έχομε σινεδρίασι. Ιδοπίσα
ολα τα πεδια τυ σκολιυ... Ιπα όλυς να έρθυνε ερ-
τυς γονιυς... Πρότι στι σινεδρίασι ίρθανε ο πατε-
ρας... κε ι μιτέρα... ...σίστιςα με το δάσκαλο... Το
πεδι..., ίπε ο δάσκαλος, ίνε απο τυς καλίτέρυς
μαθιτες... ...εφχαριστύμε για τις προσπάθιες...,
απάντισαν ι γονιυ.

Τις λέκxες μυ, μας, συ, σας, τυ, τυς τυς
γράφουμε με διο τρόπυς.

α) Ενομένες με ενοτικο με τιν προιγύμενι
λέκxι, όταν ακολουθύνε τα ονόματα κε διαβά-
ζοντε μαζί μ'αφτα xα μια λέκxι. β) χοριστα.

§ 10. Πρόθεxες.

Γίμναxμα 79. Συμπλιρόστε τα αδιανα μέρι τον πα-
ρακάτο προτάxεον με τι βοίθια τον λέκxεον πυ ίνε στιν
παρένθεσι.

Πίρα βιβλίο.... το δάσκαλο. Αγωνίζομε..... τον
εχτρον τις εργατιας. Πάγο... το θυνο. Ιμυνα.....
... το φίλο-μυ xπίτι. Ζύμε... μεγάλα επαναστατικα
χρόνια. Πίρα εφμερίδα... τον πατέρα. Ι Ελενίτσα
με xινόδεπσε... το xπίτι. Απαντο στις ερότιxες τυ
δασκάλυ.... καμια βοίθια.

(απο, κατα, προς, με, xε, για, ος, χορις)

Ι λέκxες απο, κατα, προς, με, xε, x, για, ος,
χορις ονομάζυντε πρόθεxες.

Γύμνασμα 80. Με τις λέξεις: α) αλεπου, φολια, β) σκίλος, αβλι, γ) όρνιθα, πυλάκια, σκιματίστε πρότασες με πρόθεσες, όπος κάνατε στο προιγόμενο γύμναζμα. Πρόθεσες πάρτε τις ακόλυθες: **απο, προς, με, χορις.**

Γύμνασμα 81. Αντιγράψτε τα παρακάτω κε βάλτε μετα τιν πρόθεσι **σε** τις χριαζόμενες λέκσες.

Το σιτάρι φιλάγυνε σε....., το κρασι σε..., τι ζάχαρι σε..., τα κσίλα σε..., τα βιβλία σε..., τι μελάνι σε... κε το γάλα σε...

(λαγίνια, μελανοδοχία, βιβλιοθήκες, αποθήκες, ζαχαροθήκι, θαρέλια, αμπάρια).

Γύμνασμα 82. Κάντε το ίδιο.

Τα ιφάζματα κάνυνε στα... Τα δέρματα παρασκεβάζυνε στα... Τα βιβλία τιπόνυντε στα... Τα πσομια πσίνυνε στυς... Κάναμε εκδρομι στο... Προιπίγα στο... Δόσανε βραβία στυς...

(τιπογραφία, бирсодеψία, ιφαντυργία, κσιρανρια, μαχιτες, σκολιο, θυνο, φύρνος).

Ι πρόθεσι **σε** γράφετε πάντα χοριστα.

Ι πρόθεσι **ς** γράφετε πάντα ενομένι με το άρθρο.

Γύμνασμα 83. Συμπλιρόστε τα αδιανα μέρι τον ακόλυθον προτάσεων. Βάλτε μια απο τις πρόθεσες **σε** ή **ς** ειάνι πυ χριάζετε.

Ιρθα σήμερα... το σπίτι πολί αργά. Ιρθανε...
μένα τρις σίντροφι. Διάβασα πολλα... το αναγνωστικό
για το Λένιν. Το νερο τυ ποταμου... μερικα μέρι
κσεχίλισε. Ορμισε ο σκίλος... το δρόμο. Δεν έδосαν
άδια... κανένα. Φίγετε... τα σπίτια-ςας. Ο Βάρος
ιτανε... πολλα μέρι.

Γίμνασμα 84. Δόστε πλέριες απάντισες. Ιπογραμίστε
τις πρόθεσες:

Απο τί κατασκευάζυνε τα πυκάλια; Απο τί κάνυνε
τα καρφια; Απο τί κατασκευάζυνε το μάλινο ίφαζμα;
Απο τί κατασκευάζυνε τα παπούτσια; Απο τί κατασκε-
υάζυνε τα έπιπλα; Απο τί κάνυνε τις καρζίνκες; Απο
τί κατασκευάζυνε τα λαγίγια;
(μαλι, σίδερο, γιαλι, δέρμα, καλάμια, γλίνα, κσίλο).

Γίμνασμα 85. Αντιγράψτε τις ακόλυθες πρότασες.
Στα αδιανα μέρι βάλτε μια απο τις πρόθεσες **απο ί σε ί ε**
εκίни πυ τεριάζι.

Ερχομε... το θυνο. Πηγένο... τιν πολιτία. Πέρασα
...τυς κίπυς. Μπίκα...τον κίπο τυ κολχοζιυ. Μάζεψα
όλυς τυς σιντρόφυς-μυ... ένα μέρος. Μαζι κατόπιν πί-
γαμε... το σκολιο. Πίραμε βιβλία... τι βιβλιοθήκι. Επι-
στρέψαμε... το βιβλιοθηκάριο τα βιβλία πυ πέραμε ενο-
ρίτερα.

Γίμνασμα 86. Αντιγράψτε απο το παρακάτο πύμα
τυς στίχυς πυ έχυνε τιν πρόθεσι **με**.

Με τυς κυλάκυς κε ι παπάδες προσπαθον μες στο σκοτάδι
σίντροφι αχόριστι, πιστι, ο λαος πάντα να ζι.

Κάτο πάντα απτι φτέρνα
να τον έχυν, το ζιγο,
με τον ιδρο-τυ να δέσι
πάχια το αφεντικο.

Μάχυνινιάσι κε τυς διό-τ.ς,
όλι τόρα ι λαι.
Παραμίθια πια μας τόρα
δε γελύνε κε θει.

Γύμνασμα 87. Κάντε μόνι-σας πρότασες πυ να έχυνε
τις πρόθεσες; απο, με, για, ξε, ε.

Γύμνασμα 88. Αντιγράψτε το παρακάτω ένιγμα.
Ιπογραμίστε τιν πρόθεσι πυ έχι, μαζι με τι λέκσι πυ ακο-
λυθι.

Καλο το άλογο τυ αρτελιώ-μας
δυλέβι όλι μέρα χορις'να κυραστι
δροχι, ιγρασία κι αφτο οργόνι
χόρτο δε τρώγι κε σανο δε ζιτι.

Γύμνασμα 89. Αντιγράψτε τα παρακάτω κε υπο-
γραμίστε τις πρόθεσες.

Ο εργάτις δυλέβι στο εργοστάσιο. Ο εργάτις έρχετε
απο το εργοστάσιο. Ο εργάτις δυλέβι στο εργοστάσιο με
πολυς άλυς σιντρόφους-τυ. Ι εργάτες τον καπιταλιστικον
χορον μένυνε σιχνα χορις δυλια. Στις καπιταλιστικες
χόρες ι δυλια για τον εργάτι ίνε σκλαβια. Στο Σοβετικο
Σίνδεζμο ι δυλια για τον εργάτι ίνε δόκσα κε τιμι.

Γύμνασμα 90. Αντιγράψτε τα παρακάτω αφυ πρότα
σιμπλιρόσετε τα αδιανα μέρι σίμφονα με τις ερότισες.

Νά πός: Ι γάτα-μας έκανε ένα γατάκι.

Ι γάτα έκανε...(πια γάτα; τί έκανε;) Το αιδόνι
κελαδι... (πος κελαδι; πύ κελαδι; πότε κελαδι;) Τα
λολύδια μοσκοβολύνε... (πια λολύδια; πύ μοσκοβολυν;)

Ι κολχόζνικι οργόνυνε... (πύ οργόνυνε; με τί οργόνυνε;)
 Ο ήλιος κεί... (πος κεί; πότε κεί;) Ι αγελάδες μυνκρί-
 ζυνε... (πότε μυνκρίζυνε; γιατί μυνκρίζυνε;) Το χόρτο
 πρασινίζι... (πότε πρασινίζι;) Τα χελιδόνια χτίζυνε τις
 φολιες... (πύ χτίζυνε τις φολιες; με τί χτίζυνε τις φολιες;)

Γύμνασμα 91. Αντιγράψτε τα παρακάτω. Συμπληρώστε
 τα αδιανα μέρι.

Νά πός: Ο ράφτις ράβι ρύχα.

Ο ράφτις ράβι... Ο κιπυρος ποτίζι τον... Ο τρα-
 χτορίστας οδιγι το.... Ο σιδιρυργος σφιριλατι το.... Ο
 μπαλοματις μπαλόνι τα... Ο δάσκαλος ομιλι τα.... Το
 αεροπλάνο πετα στον... Τα ορν:θάνια τρέχυνε στιν...
 Τα καράβια πλέυνε στι... Ο τζοπάνις οδιγι τα πρόβατα
 στι... Ο ήλιος φωτίζι τι...

Γύμνασμα 92. Δόστε γραφτες απάντιςες στις ακό-
 λυθες ερώτιςες. Ι απάντιςες όλες να έχουν τι λέκσι δάσκαλος.

Ερώτιςες.

Απάντιςες.

Πιος έρχετε;
 Πιανυ ίνε τα βιβλία;
 Πιόνα αντάμορες;
 Πός λες το δάσκαλο;
 Πι έρχυντε;
 Πιανον ίνε τα βιβλία;
 Πως αντάμορες;
 Πός λες τυς δασκάλυς;

Ερχετε ο δάσκαλος

. - . - . - . - . -
 . - . - . - . - . -
 . - . - . - . - . -
 . - . - . - . - . -
 . - . - . - . - . -
 . - . - . - . - . -
 . - . - . - . - . -
 . - . - . - . - . -

Γύμνασμα 93. Αντιγράψτε τις ακόλουθες λέξεις.
Πλάι-τους βάλτε λέξεις με αντίθετη σημασία.
Νά πός: ιπσιλος — χαμιλος.

Ιπσιλος — χαμιλος

Κοντος —

Πικρος —

Σκληρος —

Οκνιρος —

Θερμος —

Φοτινος —

Πλατις —

Δινατος —

Εφτιχισ —

Ομαλος —

Ιγρος —

Γύμνασμα 94. Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις με τις κατάλλιες λέξεις. Ιπογραμίζτε τις πρόθεσεις.

Πύ ο καθέννας ξι.

Ι χορικι ζύνε στα.... Ι πολίτες ζύνε στις..... Τα μελίσια ζύνε στις.... Ι αγελάδες ζύνε στα... Τα άλογα ζύνε στους... Ι όρνιθες ζύνε στον... Ι περιστέρες ζύνε στον.....

(χορια, κιπσέλες, πολιτίες, στάβλυσ, μάντρες, περιστερόνες, ορνιθόνες).

Γύμνασμα 95. Αντιγράψτε τα παρακάτω. Στα αδιανα μέρι βάλτε τι λέξει **ΠΟΤΑΜΟΣ** έτσι έπος τεριάζι.

Πλιμίρισε ο... Τα νερα τυ... Ιδα τον... Κίλα τα νερά-συ ε... Πλιμίρισαν ι... Τα νερα τον... Ιδα τυς... Κιλάτε τα νερά-σας ε....

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

Πρώτος χρόνος

	Σελ.
1. Πρότασι	8
2. Ι ένοσι τον λέκσειον σιν πρότασι	10
3. Το μεγάλο (κεφαλέο) γράμα στα ονόματα	13
4. Ι σιλαβι κε ι μεταφορα τον λέκσειον	16
5. Ο τονος στι σιλαβι	20
6. Ι λέκσεις Ο, Ι, ΤΟ	21
7. Φτόνκος	22
8. Ο φτόνκος ι	24
9. Φτόνκος κε γράμα	27

Δεύτερος χρόνος.

1. Εροτιματικι πρότασι	82
2. Επιφονιματικι πρότασι	36
3. Ατριφτι κε τριδάμενι φτόνκι	40
4. Ο φτόνκος ι μπροστα κε κατόπιν απο τος αλυσ ατριφτος .	45
5. Σ, κε ςς τς κε τς, ζ, κε ζζ, π κε μπ, κ κε νκ, τ κε ντ.	47
6. Ιχικι κε άχι τριδάμενι φτόνκι	50
7. Ο τονίζμος στι σιλαβι	55
8. Τα άρθρα Ο, Ι, ΤΟ, ΤΑ, μπροστα απο τα ονόματα. .	57
9. Ι λέκσεις μυ, ςυ, τυ, μλς, ςας, τυς, μετα τα ονόματα.	59
10. Πρόθεσες	63

Перевод утвержден заведующим Сев. Кав. КрайОНО

Редактор Х. НАЧАЛОВ. Тех. ред. К. КЯХИДИ. Ответ. корректор С. МУРАТОВ

Издание № 58. Сдано в набор 29 июля 1933 г. подп. в печать 16 августа 1933

СтатФормат А-5. Печ. листов 4,375. бум. листов 2,1875 по 58,500 зн. Тираж 11,600

УдобрКрайлит п-3970. Типография „Коммунистическая“. Ростов-Дон. Заказ №1675

Цена 40 коп.

В перепл. 65 к.

Листы 40 экз.

Деревя 65 экз.

№ 25129

К. ТОПХАРА

УЧЕБНИК
ГРЕЧЕСКОГО ЯЗЫКА

для начальной школы

ЧАСТЬ ПЕРВАЯ

1-й и 2-й ГОДЫ ОБУЧЕНИЯ

Утверждено зав. Сев. Кав. КрайОНО

СКЛАД ИЗДАНИЯ
Ростов н-Д Московская 53
КНИГОЦЕНТР